

**Şu sıralarda burjuvaziden şıp şıp damlayan ter yalnızca kavurucu sıcak yüzünden değildir**

## Eylemler yin yaygınlaşıyor

İşçi sınıfından yayılan kavga ışınları ve mücadele kararlılığı öteki emekçi kesimleri harekete geçirirken, burjuvazinin çeşitli kesimleri birbirlerini yemekle meşguldürler.

Şu sıralarda burjuvaziden şıp şıp damlayan teri yalnızca yazın kavurucu sıcakına yormamak gerekir. Tatil matil dinlemeyen emekçi yığınların, işyerlerinden sokaklara taşan eylemlerinden yayılan hararetin, bunda önemli rolü vardır.

### Yürüdükçe dostlarımız çoğalacak!

Sınıf mücadelesinin hararetinin son artışında rol oynayan iki "kivılcım", Belediye-İş'in İstanbul sözleşmesi ve bunun ardından İzmit'te yapılan işçi mitingi oldu.

Belediye-İş'in, militan-yığınşal mücadelelerinden geçerek İstanbul belediyesiyle imzaladığı sözleşme, fiilen asgari ücreti belirledi ve tüm öteki emekçilerin ücret istemlerine bir alt sınır çizdi. Bu yönüyle de, ücretlerine yüksek zam yapılmasını isteyen "memur" emekçilerin eylemlerindeki sıçramada önemli bir etken oldu. Hele, "memur" ücretlerine ancak yüzde 30 dolayında bir zam yapılacağı haberlerinin çıkmasıyla birlikte, bu kesimi hiçbir yasa, hiçbir müdür yatıştırılmaz oldu.

Izmit'te Selülöz-İş'in öncülüğünde Kocaeli Sendikalar Birliği tarafından düzenlenen yürüyüş ve miting ise, sendikacıların "eylemi işçiden kaçırma" yönündeki bütün çabalarına karşın (eylemi saat 11'de başlattılar, eyleme katılan komünistlere karşı çeşitli girişimlerde bulundular), 10 bini aşkın işçinin katılımıyla, "işçi sınıfının yürüyüşünü", "mücadele kararlılığını" yine de simgeledi. Öteki emekçi kesimlere yönelik bir kavga çağrısı oldu.

Bu arada, Tabipler Birliği Merkez Konseyi'nin, uzlaşmacı-TBKP yanlısı ekibin sultasından kurtarılması da, hem mücadelenin ürünü oldu, hem de onun önünü daha da açan bir etki yaptı.

İşte, bu gelişmelerle birlikte, özellikle İstanbul'dan başlamak üzere hekimler, hemşireler, öteki sağlık emekçileri, öğretmenler, mühendis-mimarlar, PTT'nin, maliyenin, belediyenin, kısacası merkezi ve yerel yönetimlerin "memur" ve "sözleşmeli" işçileri, yazar-çizer ve sanatçılar, yığınşal eylemler koydular. Kapıcı ve kalorifer işçileri de protesto sesini yükselttiler. Birkaç gün içinde tüm kenti saran ve öteki kentlere yayılma eğilimi gösteren yığınşal eylemler, kantinlerden işyerlerinin kaplarına ve giderek sokağa taşı.

Belediye işçilerinin aktif da-

yanışma göstererek desteklediği bu eylemlerde, "işçi-'memur' elele" sloganı baş köşede yer aldı. "Memur" ve "sözleşmeli" emekçiler, bir yandan "kölelik ücretine" karşı çıkarken, bir yandan da "tüm kamu çalışanları için tam sendikal haklar" istemini yükselttiler.

Çeşitli yasa, yönetmelik vb. hukuksal yöntemlerle "memur" ya da "sözleşmeli" cenderesi içinde tutulan kamu işçilerinin bu eylemlerinin, giderek İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük kentlerin dışına taşması, irili ufaklı birçok yerde, özellikle sendikalaşmaya yönelik örgütlenme girişimlerinin (Eğitim-İş örneğindeki gibi) hızlanması beklenmelidir. Bundan daha doğal birşey olamaz. Çünkü, siyasal iktidara göz dikmiş olan işçi sınıfı, eski rekorlarını egale ederek ilerliyor. Her eylemiyle tüm toplumu dalga dalga etkileyerek, her attığı adımla dostlarını çoğaltarak yürüyor. Son grev istatistiklerine bir bakın!

Gazetelerin verdiği bilgiye göre, yalnızca bu yılın ilk beş ayı içinde, 36 bini aşkın işçi 177 grev yapmış. Oysa, 1989 yılının tamamında 39 bin küsur işçi 171 grev yapmış. (Milliyet, Hürriyet, 3 Temmuz 1990) 1990'ın Ocak-Mayıs döneminde grev ve lokavtlarda yitirilen işgünü sayısı ise, 1 milyon 279 bin dolayındadır. Yani, neredeyse 1980 düzeyine (1 milyon 303 bin işgünü) gelinmiş! Üstelik, toplu viziteler vb. eylemlerde yitirilen işgünleri rakama dahil edilmemişken!

Bütün bunların ilk bakışta anlamı şudur: İşçi sınıfının giderek daha geniş kesimleri aktif kavganın içine çekiliyor. Grev okullarının sayısı artıyor. Yitirilen işgünü sayısının, 5 ay içinde 1980 düzeyini yakalamış olması da, devrimci dalganın ne kadar şiddetli gelmekte olduğunu bir göstergesidir. Yıl sonunda nasıl bir düzeye ulaşılacağını, daha nice emekçi kesimlerinin kavgaya gireceğini de, varın siz düşünün!

### Burjuvazinin derdi bir değil, iki değil!

Ülkenin ezici çoğunluğunun, işçi sınıfının ardına dizilerek sokak eylemlerine yönelmesi, giderek derinleşen bir kriz içinde olan, iktidar ve muhalefet boşluğunu birlikte yaşayan burjuvaziyi çileden çıkartıyor. Eylemler geliştikçe fiili yetkisi kısılan burjuvazi, Özal'ın ağzından, "yürütmeye daha çok yetki verilmeli" önerisinde ısrar ediyor. Demirel,

gibi muhalefet liderleri, buna karşı "ikinci meclis", ya da "senato"nun kurulmasından yanaymış gibi sözler ediyorlarsa da, özde yürütme erkinin güçlendirilmesine karşı değiller. Burjuvazinin düşman kardeşlerinin farklılık noktası, suyun başına kimin oturması gerektiğidir.

Özal, yönetmelik gibi anayasa olmaz, kısaltmalı, cumhurbaşkanını halk seçmeli diyor. Onun modelinde, yürütmeyi denetlemesi öngörülmesi (Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay gibi) kurumları da kendisi seçecek ve böylece, pratikte sınırsız erk sahibi olacak bir yürütmeci devlet başkanı var. Üstelik, plan hep kendisi çevresinde oluşturulmuş. Oysa, Daily News'un kamuoyu yoklaması, halkın yüzde 78'inin Özal'ı bir daha seçmeme düşüncesinde olduğunu ortaya koyuyor.

İşçi sınıfımız yaratıcı aklı ve yirtici eylemiyle, faşist cunta döneminde dayatılan, tüm toplumu kontrol altında tutabilmek üzere "ayrıntılı" yazılmış 1982 Anayasası'nı bile delik deşik etti, paçavraya çevirdi. "Kısa" anayasa da, layık olduğu yere oturmakta güçlük çekmeyecektir.

Ashına bakılırsa, açmazlardan çıkış yolu arayan burjuvazinin attığı adımlar, işleri daha da çetrefilleştiriyor. Örneğin, eğitim alanında girişilecek uygulamalarla ilgili olarak eğitim bakanıyla YÖK, YÖK'le tekil üniversiteler arasında süregiden kapışmalar, eğitim parasız mı paralı mı, kamusal mı, özel mi, vakıf mı olmalı tartışmaları, hatta Özal'a fahri doktorluk ünvanı verilip verilmeyeceği konusu bile, burjuvazi saflarındaki çatlakları iyice derinleştiriyor.

Bu arada Semra Özal'ın başbakanlığı tartışması, kadın başbakan olur mu tartışmasına, "kadının aklı yeter mi yetmez mi"ye, ANAP genel başkan vekili Metin Gürdere ile çalışma bakanı İmren Aykut'un kanlı bıçaklı olmasına kadar vardı. Kıyak emekliliği iptal ettiren girişimi başlattığı için tüm milletvekillerinin tepkisini çeken

maliye bakanı Kahveci, şimdi de, Özal'ın oğlunun rüşvet yediği konusunda yıllar önce ettiği sözlerin başında çıkmasıyla birlikte, Ahmet Özal'la mahkemelik oldu. A.Özal'ın 1 milyarlık tazminat davasında, Özal'ın avukatı, Kahveci'yi, söz konusu sözleri "söylemediğini ispata" davet ediyormuş. İç çatışmalar, "hukukçu"ları bile iyice zıvanadan çıkarıyor!

Halkın biraz olsun sempatisini toplamak isteyen bir akhevvelin önerisiyle kabul edilen "nereden buldun yasası", o göstermelik biçimiyle bile, cumhurbaşkanından vakıf yöneticilerine kadar yiyicilerin, vurguncuların uykusunu kaçırdı. Özal, "imzalamadım ama, bile bile imzalamadım" diyerek bir açmazla karşı karşıya geldiğini anlattı. İmzalamasa, halk "neden kaçıyorsun" diye soracak, imzalarsa, "nereden buldun" sorusu ciddiye binebilir. Çaresiz, imzalamış! Şimdi, yüzlerce vakıf yöneticisinin mal, servet beyanında bulunmaması için istifa ettiği söyleniyor.

Orduda terfiler yaklaştı. Komutanlar, Side'de "toplulu tatil" yaparak, kendi içlerindeki çekişmeleri çözmeye çabalyorlar. Bu arada, "profesyonel ordu" tartışmaları da sürüyor. Emperyalistleşmenin bazı gereklilikleri "yüksek teknikli" orduyu, profesyonel orduyu dayatıyor, öte yandan işçi sınıfının giderek büyüyen varlığı, "yükümlü" askerlikten vazgeçmelerini engelliyor. "Karma" formüller arıyorlarmış! Bu arada İstanbul'da subay orduvekillerine assubayların alınmaması üstüne kopan bir tartışma, ordu içinde tekel yönetim kurullarına daha yakın olan assubaylarla, erlere daha yakın olan assubaylar arasındaki sürtüşmelerin epeyce azdığını ortaya koydu.

"Hodri Meydan" kapışması, kopan yaygaraların en yenilerinden biridir. Haziran başında Özal'ın yer aldığı bu TV programında DYP ve SHP liderlerinin konuşacağı canlı yayın, TRT yönetimi tarafından, "seçim yasakları" gerekçesiyle yayından

hemen önce ertelendi(!) Daha sonra ardında Yıldırım Akbulut'un girişiminin olduğu ortaya çıkan bu olay, iktidar partisi ile muhalefet partileri arasındaki kavgayı bir anda alevlendirdi. Bütün soğukkanlılıklarını yitiren sosyal demokratlar, "militan"(!) protesto eylemleri koydular, birkaç TV aletini sokakta kırıp yaktılar.

Bu arada, Kozakçıoğlu'nun Kürtçe'ye "izin vermesinden"(!) cesaretlendiği anlaşılan SHP bir Kürt Raporu hazırladı. Kürtçe radyo-TV programı olsun diyen SHP'liler hakkında, SHP'nin uyuz raporu hakkında, hatta ANAP'lı meclis başkan vekili Halim Aras hakkında DGM soruşturması açıldı. Burjuvazinin tahammül sınırının ne kadar "geniş"(!) olduğu buradan da anlaşılıyor. Öte yandan, Halk Gerçeği ve 2000'e Doğru dergileri, Kürt sorununa ilişkin çıkan haberleri vb. nede-niyle süresiz kapatıldı.

Burjuvazinin derdi bir değil, iki değil! Bush'un Ermenileri desteklediği yaygarası daha dinmemişken, şimdi bir de Amerika'nın Sesi'nin Kürtçe yayın hazırlığı içinde olduğu ortaya çıktı. Burjuva iktidar ve muhalefet partileri, iç siyasetteki tutumlara etki yapan bu "dost" hançerine ne diyeceklerini şaşırıldılar.

Öte yandan Irak ve Suriye ile olan "su" çekişmesi, koyun pazarlığı biçiminde sürüp gidiyor. Hatay'da Suriye-TC sınırının iki yanında da seferberlik "manevralarının" yapılması, dış ilişkilerin ne kadar "hassaslaştığını" anlatıyor. Dışişleri bakanı Ali Bozer'in Tahran ziyaretinin "ertelenmesi", Çıplak Silah filminin çevresinde gelişen diplomatik olaylar da, İran'la ilişkilerdeki çıkmazın bir kısmını anlatıyor.

### Burjuva devlete "hodri meydan!"

Görüldüğü gibi, işçi sınıfından yayılan kavga ışınları ve mücadele kararlılığı öteki emekçi kesimleri harekete geçirirken, burjuvazinin çeşitli kesimleri birbirlerini yemekle meşguldürler.

Devleti, siyaseti, ahlakı ve ideolojisiyle yokolmayı çoktan hak etmiş olan burjuvazinin erkini yıkmanın yolu, işçi sınıfının engin enerjisini harekete geçirmek, burjuvazinin dayattığı "özveri"ye karşılık devrimci özveriyi bilince çıkartmak, onu yaşamın bir parçası haline getirmektir. Devrime ancak, özveri ve emek eğitiminde pişmiş, inançlı kadrolar öncülük edebilir.

Şimdi yoldaşlarımız, bütün güçleriyle 14.Özveri Taarruzu'na hazırlanıyorlar. Bu taarruzu da üstün başarıyla gerçekleştireceğiz.

İnanç, özveri, emek! Sarsılmaz parti demek!

Salih Can





## İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. □ Yazışma adresi: PO Box 513, London N16 5QB, England □ Baskı: Multiline Systems Ltd. (TU) □ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundadır. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

## İşçi sınıfının sesi daha da gürleşiyor

Sevgili yoldaşlar, Devrimci sesler işçi sınıfından artık daha gür çıkıyor. Sınıf savaşı gün geçtikçe daha da keskinleşiyor. Proletarya burjuvaziye karşı tüm varlığıyla savaşıyor.

Proletaryanın artan devrim inancı ve yükselen sınıf savaşı onu gün geçtikçe devrime bir adım daha yaklaştırıyor. Tek kurtuluşumuzun köklü bir değişim, devrim olduğunu proletarya neredeyse avazı çıktığı kadar bağırıyor.

Sevgili yoldaşlar, Devrim yolu engeli, dolambaçlı ve sarptır. Bir maraton koşusu gibidir. İnsanın nefesini buna göre ayarlaması gerekir. Ancak TKP'miz gibi kararlı, istikrarlı, yerine ve zamanına göre hareket edebilen bir parti, devrim mücadelesini her zaman ve her şart altında sürdürebilir.

Devrim mücadelesi kesintiye uğramamalıdır. Dileğim, Türkiye'deki tüm sol örgüt ve partilerin, burjuvaziye karşı TKP'miz gibi tavizsiz, istikrarlı ve kararlı bir mücadelesini yürütebilmesidir.

Bazı satılmışlardan gerektiği gibi hesap soruldu. Bazıları İstanbul'da öldürüldü. Bu hepimizi çok sevindirdi.

Tek yol devrim!  
Cengiz Aydınoğlu, Ege

## Doğal bir yoldaşlık geliyor

Sevgili yoldaşlar, Şimdi elime kağıdı kalemi aldım, yazmanın zamanıdır diye yazıyorum.

Başlarken şunu hemen söyleyeyim ki, yaşadığımız günler güzelliklere gebedir. Gebedir çünkü iki ay önce tanışıp Yürükoğlu yoldaşın kitabıyla yanlarına gittiğim insanlardan yoldaşlar çıkıyor. Nasıl diye sorarsanız eğer, bizim burada yaşadığımız her güzel günün, verdiği sevinç buna en uygun yanıttır. Isınıyoruz, birbirimize, birbirimizin görüşlerine ısınıyoruz. Doğal bir yoldaşlık

çıkıyor. Böyle süsü-püsü olmayan, zorlamaya dayanmayan, karşılıklı sevgi ve saygıya dayanan, beraber olmak gerektiğini her geçen gün daha çok açığa çıkaran doğal bir yoldaşlık. Yaz, diyor, bir Alevi yoldaşım, yaz. Bugün olanları yaz diyor. "Alevi yoldaşlarımızla beraber katıldığımız" diye toplantıda olanları yoldaşlara yaz diyor.

Sevincimiz sonsuz. Mutluluktan uçacak gibi oluyoruz. Buradaki sevincimizi sizlerle de paylaşmayı istiyoruz.

Çok kısa geçmişi olan Alevilik konusundaki çalışmalarımız (kimi eksikliklerine rağmen) güzel sonuçlar verdi. Hollanda'daki diğer Alevi derneklerinin, ne zaman çıkacak diye dört gözle beklediği, Rotterdam Alevi Kültür Derneği'nin genel görüşlerini de içeren yıllık çalışma planı dün çıktı. Okuyunca

göreceksiniz ki, bunu yazanlar işçiler, emekçilerdir. Bunlar AKD'nin yönetim kurulu üyeleri ile dernek üyeleridir. Çalışma programını redakte et diye, bir Alevi profesörün (dernek üyesidir, uluslararası Alevi çalışmalarına yön vermeye çalışıyor hakkında henüz bir yorumumuz yok) eline veriyorlar. O da o yazıyı bir kenara atıp, kendisi bir yazı yazıyor ve derneğe veriyor. Bunu görünce, bizimkiler de onun yazısını atıp, önceden hazırlanan taslağın içeriğini daha bir açıp, geliştirip basıyorlar. Bu program, daha üyelere dağıtılmadan, bir konser sırasında halka dağıtıldı. Sabredemedik, yetti artık bu kadar geciktüğümüz diye çıktık dağıttık. İlginçtir hiç kimse yere atmadı, baktı, sonra cebine koydu. İstediginiz alıntılarını yapıp kısa bir ön sunuşla gazetede basma kararını size bırakıyoruz.

Doğru yoldayız, hayat bizi doğruluyor. Biz el etek öpmeyiz, alınımız secdeye varmaz ama doğruyu söyleyen dilleri,

## Bedir yoldaşa

Kimseyden görmedik doğru neymiş  
Seni dosttan düşmandan sorduk  
Kavgan senin sevdan imiş  
Bunu partinden duyduk

Partin, yolumuzda fener  
Olduk yolunda bir nefer  
Döktüğü kanı soracağız düşmandan  
Tankla gelen devrimle gider

Haykırdın, tankla gelen gidecektir devrimle  
Sözlerin yaşıyor bilincimizde  
Şeni yazan tarih, yazacak şimdi de  
İşçi, Alevi kurtuluşun TKP'de..

Demokrasi için tek yol devrim  
Yaşasın partim, yaşasın komünizm  
Haykırdın son nefesine kadar  
Şimdi hepsi şiarımız bizim

Ölünecek zaman mıydı?  
Ne öldü, ne yarı yolda kaldı  
Sürüyor amansız kavgası  
Yerini yoldaşlar aldı..

İşte gürüyor *İşçinin Sesi*  
Görüyorsunuz Bedir'i  
Şönmeyecek bir ışıktır o  
İlerleyen devrimin neferleri..

TKP'miz inançla setleri aşar  
Verdiği bilinçle yürekler coşar  
Son sözlerini milyonlardan duyacak düşman  
Bedirler ölmez, milyon milyon doğar...

Yoldaşlar, bu şiiri, *Talipler*'in kasetinden, Bedir yoldaş için bestelenen marşı dinledikten sonra yazmaya çalıştım. Eğer beğenirseniz gazetemize basarsınız..

Şiire imza atıp atmamayı çok düşündüm. Ve atmamaya karar verdim. Bu şiir Bedir'lere armağandır.  
*Bedir'in, Bedir yoldaşın ailesinden bir yoldaş*

doğruyu yazan kalemleri  
çoşkuyla, sevinçle  
karşılıyor. Kitabımız da,  
kasetimiz de böyle  
karşılandı. Sizleri bir daha,  
bir daha kucaklayıp  
öpüyoruz.

Sağolun! Kucak dolusu  
selamlar.

Uzunmuş yolun dost,  
Bin yıl çekene nedir,  
Bildik çekene neymiş,  
Gel dost, gel otur.

Kanın su olmuş,  
Tarihi yazmışsın, ne şanlı,  
Öğrendik yazana şan,  
Dost geldin, otur.

Vurmuş, yüceltmişsin dost,  
Kavgan da ne onurlu,  
Vuralım beraber, hey,  
Kavgamız da ne güzel,

Hey hey dost gel,  
Gel de yanıma dur.

H. Kar, Hollanda

## Hasat senin olsun

Yaz vaktinde doğaya kan yakışmaz  
Orak vaktinde hasata yağmur yakışmaz  
Ey halkım faşizm yaz vaktinde kandır  
Orak vaktinde yağmur olur, seldir, afettir

Yaz vaktinde sosyalizm doğaya yağmurdur,  
güneştir  
Orak vaktinde sosyalizm hasata gölgedir,  
güneştir  
Ey halkım sosyalizm en yüce değer, en yüce emektir  
Koş git o yüce değerden payını al,  
emek ver kavgada yerini al.

Yaz vaktinden önce faşizmi hedef al  
Hasattan önce faşizmin sırtına orağım  
sal  
Ki halkım, yaz vaktinde doğan tomurcuk  
açılsın.

Orak vaktindeki hasat senin olsun.

Ahmet Dağ, Londra

## Bir anı bile boşa geçirmeyelim

Sevgili yoldaşlar,  
Bir aydan beri zorunlu nedenlerden dolayı, yoldaşlarımla ilişkimizde kopukluk oldu. En kısa sürede düzeleceğine inanıyorum, ama bu durum benim bir hayli moralimi bozdu.

Burjuvaziye karşı mücadele etmediğimiz her an için ben kendimi suçlu hissediyorum. Her an kendimce mücadele ediyorum ama bir eksiklik, hem de önemli bir eksiklik örgütümle ilişki kopukluğu var.

Oysa 24 saatimizin bir dakikasını, bir saniyesini bile boşa geçirmememiz gerekli. Boşa geçirdiğimiz zaman olursa, görevimizi tam ve zamanında yapmazsak, proletaryaya karşı suçlu sayılırız. Proletaryanın zafere ulaşması için çok çalışmamız gerekli.

Tek yol devrim!

C. A., Ege

## OKUYUCU YOLDAŞ

*İşçinin Sesi*'ni daha güçlü çıkartabilmek, fabrikalarla, işyerleriyle, işçi semtleriyle olan bağını derinleştirip güçlendirmek, deneyimlerinden çıkan dersleri tüm harekete daha iyi ve daha etkili ulaştırabilmek için gazetenizi yazılarınızla, haberlerinizle, çektiğiniz ya da topladığınız fotoğraflarla besleyin.

*İşçinin Sesi* çalışanları

## OKUYUCU YOLDAŞ

*İşçinin Sesi*'ni okuduktan sonra atma, bir kenarda tutma. Ya bir başkasına ver, bir örgüte, sendikaya, derneğe bırak ya da yararlı olacağını düşündüğün bir adrese postala.

*İşçinin Sesi*'nin en geniş şekilde okunmasını sağlamak senin de görevindir.

*İşçinin Sesi* çalışanları

# ÇIKTI

## BİN YILLIK YÜRÜYÜŞ

Yürükoğlu yoldaşın yönetiminde çalışan  
Talipler Halk Müziği Topluluğu  
çalışmalarını mütevazî bir ürüne dönüştürdü

Kasetteki parçalar:

- A. 1. KOZANOĞLU AĞIDI  
Dadalıoğlu, 19.yy. / Solist: Sadık Murtaza Köksal  
2. LA İLAHE İLİ LALLAH  
Şah Hatayi, 16.yy. / Solist: Gamze  
3. DERVİŞLİK BAŞTADIR  
Yunus Emre, 13.yy. / Solist: Cemal Tekin  
4. BAHRİ UMMAN  
Seyit Seyfullah, 18.yy. / Solist: Nurten Keskin  
5. AÇILDI CENNET KAPISI  
Pir Sultan Abdal, 16.yy. / Koro  
6. FERAYE  
Anonim / Solist: Metin Yener, Nurten Keskin  
7. ÖMRÜN ŞU BİTEN NEŞVESİ  
Söz: Yahya Kemal, Beste: Süleyman Ergüner / Solist: Metin Yener, Fatma Yılmaz
- B. 1. HİCRAN KUCAĞINDA  
Neyzen Tevfik / Solist: Metin Yener  
2. PİRİMDEN NE HABER  
Söz ve beste: Cemal Tekin / Solist: Cemal Tekin  
3. TÛTÛNÛMÛ SARSAYDIN  
Söz: Ozan Öncü, Beste: Sadık Murtaza Köksal / Solist: Sadık Murtaza Köksal  
4. MAHSUS MAHAL  
Anonim / Koro  
5. ÖLÛNECEK ZAMAN MIYDI  
Söz: Ozan Öncü, Beste: Sadık Murtaza Köksal / Koro  
6. BİN YILLIK YÜRÜYÜŞ  
Erzurum türküsü, Söz: Mercan Köklü / Koro

YAPIMCI: Londra Türk Halk Müziği Çalışmaları Merkezi  
YÖNETMEN: R. Yürükoğlu  
MÜZİK YÖNETMENİ: Cemal Tekin  
STÜDYO: Islington Music Workshop  
KAYIT: Gez Prior  
ÇOĞALTMA: Reflex Audio Systems Ltd, Huntingdon

VOKALLER: Fatma Yılmaz, Nurten Keskin, Ömür Aydın,  
Gamze, Metin Yener, Sadık Murtaza Köksal, Yusuf Coşkun,  
Civan Kurteli, Ali Haydar Hataylı, Cemal Tekin

SAZLAR: Cemal Tekin, R. Yürükoğlu, Sadık Murtaza Köksal (Divan), Gülen Erdilek, Nurten Keskin, Metin Yener, Ali Haydar Hataylı (Darbuka)

Ödemeli isteme adresi:

Londra Türk Halk Müziği Çalışmaları Merkezi,  
86 Balls Pond Rd., London N1, England.  
Fiyatı: 5 Sterlin.

Not: Bu kasetten satmak isteyen yoldaşlar,  
adresimizden toplu istek yapabilirler.

Bu "yıkıcı" kitabı mutlaka okuyun

## İKİNCİ BASKI

# OKUNACAK EN BÜYÜK KİTAP İNSANDIR

TARİHTE VE GÜNÜMÜZDE ALEVİLİK

R. Yürükoğlu

İsteme adresi:

Alev Yayınları Piyerloti Caddesi 17/4-C  
Çemberlitaş — İstanbul  
Tel: 516 8464

320 sayfa. Fiyatı: 12,500TL

(Toplu isteklerde indirim yapılır — Alev Yayınları)





## AÇIKLAMA

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi olağan toplantısını yaptı.

Toplantıda, geçen dönemki örgüt stratejisinin sonuçları değerlendirildi. Partimizin 1988 sonlarında yediği darbeler sonucunda yıkılan yapıların onarılması yönünde önemli yol katedildiği, mali bunalımdan düzlüğe çıkmanın eşğine gelindiği, özellikle dönemin ikinci yarısında partinin çok sayıda yeni yoldaşlar kazanarak iyi bir büyüme seyrine girdiği belirlendi. Bu veriler temelinde yeni dönemin örgütsel stratejisi kabul edildi. Geçen dönem stratejisinin özü "mali sorunun çözümü"yken, bu stratejinin özü, "mali kaynak yaratmak ve örgütlenmek"tir.

Merkez Komitesi, yeni dönem stratejisinin hedefleriyle bağlı olarak, 14.Özveri Taarruzu'nu da ele aldı ve bu konuda yoldaşlara ayrıca bir çağrı yayınladı.

Dünyanın gereksinimi komünizm, bu yolda işçi sınıfımızın gereksinimi güçlü bir TKP'dir.

İnanç, özveri, emek  
Sarsılmaz parti demek

*Türkiye Komünist Partisi  
Merkez Komitesi*

### 14. Özveri Taarruzu nedeniyle

Merkez Komitesi Sekreterliği'nin yayınladığı genelge:

## MKS'd n Türkiye örgütlerin

Yoldaşlar,  
14.Özveri Taarruzu ülkede 22 Temmuz'da başlıyor, 10 Eylül'de sona erecek.

Partinin 14 yıllık geleneği olan özveri taarruzu, "devrimci savaşım, devrimci özveri üstünde yükselir" anlayışının güzel bir ürünüdür.

Bu yıl ülkede parti saflarına çok sayıda yeni yoldaş katıldı. Partinin sempatican çevresi genişledi. Aramıza yeni katılan yoldaşlara bu güzel geleneğin anlatılması, sempatican çevresinin taarruz çalışmalarına yoğun katılımı büyük önem taşıyor. Parti kültürünün ayrılmaz bir parçası olan özveri taarruzu geleneğini örneklemek için, parti örgütlerinin, canla başla çalışmaları gerekiyor. Bu nedenle:

a) Özveri taarruzu boyunca tüm parti örgütleri taarruzu gündemlerinin birinci maddesi yapmalıdırlar.

b) Örgütler kendi hedeflerini belirlemelidirler.

c) Tüm yoldaşlar özveri taarruzuna hedef belirleyerek katılmalıdırlar.

ç) Sempaticanların da hedefli katılımı için çalışılmalıdır, bu sağlanamıyorsa, hedefsiz katkı yapmaları sağlanmalıdır.

d) Taarruz süresince yürütülecek çalışmalar süratle planlanıp, hemen işe başlanmalı, planlar ve çalışmalara ilişkin tüm bilgiler merkeze iletilmelidir.

e) Örgütler, özveri taarruzu boyunca yaşanan deneyleri, güncel anıları, parti eğitiminin bir parçası haline getirmeli ve bunları merkez organa yazı, mektup olarak yoğun göndermelidir.

f) 14.Özveri Taarruzu partinin 70. kuruluş yıldönümü olan 10 Eylül'de eylemlerle tamamlanmalıdır.

g) Türkiye'de toplanan fonlar Türkiye'de kullanılır, ancak, örgütlerin bu fonları merkezin onayı olmadan kullanma yetkisi yoktur.

Yoldaşlar!

14.Özveri Taarruzu Türkiye'de 22 Temmuz'da, yurtdışı örgütlerinde 5 Ağustos'ta başlayacaktır.

Özveri taarruzu, partimizin, çok önemli, eğitici ve onur verici bir geleneğidir. Hepimizin çok iyi bildiği gibi, devrimci savaşım ancak ve ancak devrimci özveri üzerinde yükselir. Özveri taarruzlarımız devrimci savaşımımızı yükseltmektedir.

Özveri taarruzlarımızın bu genel anlam ve önemi yanı sıra, her bir taarruzun, ülkenin ve/veya partinin içinde bulunduğu somut duruma göre bir de özel bir anlamı ve önemi olagelmıştır. Bu açıdan, 14.Özveri Taarruzu'muzun da önemli bir özelliği vardır:

## ÇAĞRI

# ÖZVERİ TAARRUZUNA

1988 yılında yediğimiz ağır darbeden sonra, partimiz ciddi bir mali bunalıma girmişti. Geçen yıl bu sıralarda yaptığımız değerlendirmede bunalımın dibini bulduğumuzu duyurduk. O zamandan beri, gerek merkezi düzeyde yürütülen yoğun çalışmayla, gerekse merkezde ve merkezin çevresindeki yoldaşların büyük bir özveri anlayışı içinde, küçük çaplı bir taarruzu sürekli kılmalarıyla, bunalımın dibinden önemli ölçüde yükseldik.

Şu anda öyle bir noktaya geldik ki, 14.Özveri Taarruzu'nda tüm parti, her zamanki gibi tek yürek ve tek yumruk olarak, tüm gücüyle yüklenince, kalan borçlar kapanacak, parti mali buna-

lımdan düzlüğe çıkacak ve mali gücünü artıracak, yapılması gereken işler ve yeni girişimler için kaynak yaratmaya koyulacaktır. Dünyada ve ülkedeki ortam da bunu acilen gerekli kılmaktadır.

İşte 14.Özveri Taarruzu'nun da özelliği budur. Ayrıca bu taarruz, Türkiye örgütlerimizde yeni kazanılmış çok sayıda yoldaşımızın katılacağı ilk taarruzdur. Taarruz geleneğinin onlara aktarılması, tüm yoldaşların kendi çaplarında önemli özverilerde bulunmalarının sağlanması büyük önem taşımaktadır.

Bütün bunların bilinciyle, haydi yoldaşlar 14.Özveri Taarruzuna!

*Türkiye Komünist Partisi  
Merkez Komitesi*

### Marmara Yöre Komitesi'nin yayınladığı

## TAARRUZ BİLDİRİSİ

Yoldaşlar,

14.Özveri Taarruzu 22 Temmuz'da başlıyor. Taarruzların her yıl kendine özgü derin anlamları vardır. Bu özveri taarruzu da dünyadaki ve ülkemizdeki koşullar nedeniyle özel olarak önemlidir. Ayrıca partimizin giderek et tuttuğu, önünün açıldığı bir dönemin taarruzudur.

Sosyalist sistem hızla çökmekte ve dünya komünist hareketi hızla çözülmektedir. Emperyalizmin ideolojik saldırısı bu karşı-devrimci temelde artmış, bir yanda çöküş, bir yanda bu yoğun ideolojik saldırı, dünya çapında bir yıpratma savaşı başlatmıştır.

Ancak Türkiye kapitalizminin bunalımları dinmiyor. Ülkemizde burjuvazinin açmazı ve yönetim bunalımı giderek derinleşiyor. İşçi sınıfı eylemleriyle ayakta. Geniş emekçi yığınlar işçi sınıfının ardındadır. Ne hükümet hükümetliğini yapabiliyor, ne muhalefet yönetime taliptir. Sol maskeli burjuva liberaller de boşluğu dolduramamıştır.

Dünyadaki karşı-devrimci gelişmeler, konumları sağlam olmayan devrimci hareketlerde bunalıma neden olmaktadır. Onlarda iniş başlamışken, sosyalist sistemde böyle gerilemeler olabileceğini yıllar önce saptamış olan partimizde yükseliş vardır. İşçi sınıfını kucaklamak ve devrime ilerlemek için tek alternatif partimizdir. O da bizden devrimci özveri istiyor.

14.Özveri Taarruzu'nun Marmara yöre örgütü açısından ayrı bir anlamı da vardır. Artık ayakları üstüne dikilen bir örgüt konumuna geldik. Ama daha atılacak çok adım vardır. Daha ileri hedeflere yürümek zorundayız.

Örgütsel açıdan, maddi gücümüzü artırmalı, yığınsallaşmalı, kadro yetiştirmeliyiz. İdeolojik açıdan, Marksizmi ortodoksça savunmalı, legal odaklarda saldırgan bir yayın politikası izlemeliyiz. Kısacası, partimizin 1990-1991 örgütsel stratejisini başarıyla uygulamalıyız.

Bu anlayışla 14.Özveri Taar-

ruzu başlarken, önümüze koyduğumuz somut hedefler şunlardır:

Birinci gurup hedefler:  
—Maddi hedefini belirle.  
—Yaratıcı proje yap, önüne somut iş koy.

—Sekreterine ayrıntılı rapor ver

—Çevre ilişkilerini, sempaticanları ve tüm yoldaşları taarruza seferber et.

—Girişimcilikle disiplini birlikte geliştir.

—Kollektif düşünmeyi, kollektif üretmeyi ve sonuç almayı hedefle.

—Parti kültürünü yaygınlaştır.

—Yoldaşça saygı ve sevgiyi güçlendir.

—Koyduğunuz hedefle yetinme, hedefini aş.

Taarruz hedefini maddi olarak aşarken, ikinci gurup hedefler:

—İdeolojik eğitimleri iki kat artır.

—Merkez organı çalışmaların iskeleti yap.

—Dağıtım ağını güçlendir, dağıtımını iki katına çıkar.

—Yaşadığın, gördüğün, duyduğunuz herşeyi merkez organa yaz.

—Legal odaklarda, burjuva legalitesinin sınırlarını zorlayan yayınlar çıkar.

—Yoldaşları özel eğitimlerden geçir.

Üçüncü gurup hedefler:

—Üye sayısını iki katına çıkar.

—Yönetici yoldaş yetiştir.

—Legal odakları güçlendir ve yaygınlaştır.

—Legal örgütlerin içine parti hücreleri döşe.

—Somut sorunlar temelinde eylem örgütleri.

—Kadın örgütlenmesinde birimleş.

—Sanatsal çalışma ekibi kur.

—Fabrika ve semt hücrelerini yetkinleştir.

—Bölge örgütlerini güçlendir.

—Taarruzu, partimizin kuruluş yıldönümü olan 10 Eylül'de partiye yakışır eylemlerle bitir.

Haydi yoldaşlar,  
Taarruz hedefimizi aşmaya!  
Yeni üyeler kazanmaya!  
İdeolojik silahla donanmaya!  
*Marmara Yöre Komitesi*





Küçük burjuva solları önerilerini sınıfa kabul ettiremeyince dönüp onu bilinçsizlikle suçluyorlar

# Hayret! Bu sınıfa "kendiliğinden sınıf" diyorlar

Onlara sormak gerek, artık her eylemin, mitingin, yürüyüşün en gözde ve en büyük yığın tarafından atılan sloganı haline gelen "işçiler birleşin iktidara yerleşin", "işçiler yürüsün, demokrasi büyüsün" gibi sloganlar neyin göstergesidir?

Nurten Keskin

Sol hareketimizin, tüm öteki yanlıklarına da kaynaklık eden, temel yanlıklarından biri işçi sınıfına bakışındaki ve onu değerlendirişindeki bozukluktur. Sol hareket içindeki örgütler, işçi sınıfının gelişkinlik düzeyini her zaman olduğunun gerisinde görmüş, siyasal tutumlarını ona göre belirlemiş, dolayısıyla hep yaşamın ve sınıfın gerisinden gelmişlerdir.

Gelişmiş, eski kapitalist ülkelerdeki sınıf kardeşleriyle karşılaştırıldığında yaşı göreceli olarak genç olmasına karşın, işçi sınıfımız, Anadolu halkının tarihindeki bin yıllık savaşım geleneklerinin mirasıyla, dünya işçi sınıfının deneyim hazinesinden sağladığı yararlarla ve özellikle de, son 20-30 yılda ülkede yaşanan keskin sınıf savaşları içinde kendi biriktirdiği yoğun deneyimle genç yaşında olgunlaşmış, ermiş bir sınıftır. Bilinci ve savaştanlığı, gözünü dünyaya kendinden birkaç yüzyıl önce açmış olan işçi sınıflarını geride bırakacak denli hızlı ilerlemiştir. Yürükoğlu yoldaşımız bunu 1978'de şöyle değerlendirmişti:

"Hiç 'alçak gönüllülüğe' kapılmadan bir genelleme yapabiliriz: Türkiye, dünyada işçi sınıfı savaşımının en yüksek boyutlara ulaştığı ülkelerden birisidir ve bu savaşımın Avrupa'da en sert geçtiği ülkedir." (Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye, beşinci basım, s.99)

Bu değerlendirmenin yalnızca devrimci durum yıllarının harlı sınıf savaşları içindeki durumu değil, işçi sınıfımızın bilinç ve gelişme düzeyini geneliyle çok doğru yansıttığını, üstünden 12 yıl geçtikten ve bir faşizm dönemi yaşandıktan sonra, sınıf savaşımının bugünkü durumu çok güzel göstermektedir.

İşçi sınıfının gelişme düzeyini nasıl, hangi ölçütlerle değerlendirmek gerektiğini, Yürükoğlu yoldaşımız, Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye'de çok güzel anlatmıştı. Bu nedenle bu yazıda bu yanlara girmeyip, Yürükoğlu yoldaşın kitabından ilgili bölümü yandaki sayfada özetleyerek yayınlıyoruz. Yandaki yazı bu yazıyı tamamlayacak, birlikte okunduğu zaman burada söylediklerimiz daha iyi anlaşılacaktır.

## Küçük burjuvanın sağıyla solu hepsinin aynıdır yolu

Sol hareket içinde yer alan örgütlerin büyük çoğunluğu, küçük burjuva sosyalisti olmaktan kurtulamamışlardır. İşçi sınıfına bakış ve onun savaşım düzeyini değerlendiriş bu açıdan mihenk taşı işlevi gören, bu örgütlerin

sınıfsal kökenlerini gösteren bir konudur. Küçük burjuva sosyalistleri, sınıf savaşımında aldıkları tutum, savaşım biçimleri, amaçları vb. bakımından günlük yaşamda sağ ve sol, devrimci ve reformcu olarak birbirlerinden ayrılırlar. Ama küçük burjuvazinin sağ ve sol, hemen hemen bütün temsilcileri işçi sınıfını geri, küçük, hakir görüyor ve onu "kendiliğinden sınıf" olarak değerlendiriyorlar. Örneğin, sağ, reformist çizgide olan *İşçi Gündemi* de, sol, devrimci görüşen *İşçilerin Sesi* vb. de aynı konumda birleşiyorlar.

Son bir-iki yılda sendikalar hareketle, özellikle de işyeri komiteleriyle ilgili tartışmalarda bu konu çok sık dile getirildi. Hepsinin yayınlarından buna çok örnek verilebilir ama gerek yok. Zaten reddedecek değillerdir. Yalnız, kendi haline bakmayıp, sınıfı hakir görmenin düzeyini göstersin diye buraya birkaç örnek aktaracağız:

"İşçiler (sendikalarda—İ.S.) iyi bir yönetim seçer, iyi ve dürüst insanları işbaşına getirirlerse, ya da toplu sözleşmelerde yüksek ücret ve bazı sosyal haklar elde edebilirlerse sorunların çözülebileceğini ve işlerin artık iyi gideceğini zannediyorlar." (Emek Dünyası, Ekim 1989)

Bu tepeden bakan tutum, işçi sınıfının gelişmesinin henüz "kendiliğinden sınıf" düzeyinde olduğu görüşüyle tamamlanıyor. Aynı derginin bir başka sayısında "bağımsız" Gıda-İş sendikasının genel başkanı Mehmet Sümbül şöyle diyor:

"İşçi sınıfının mücadeleye katılabilmesi, emek ile sermaye arasındaki karşıtlığı kavrayabilmesi için, günlük yaşamda karşılaştıklarından öte, bilimsel bir eğitimden geçilmesi gerekmektedir. Bu eğitim, sendikamızda sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışının verilmesi, bu anlayışın bilince çıkartılarak sınıfın, kendisi için sınıf olabilmesi bilincinin kazandırılması yönündedir." (Emek Dünyası, Nisan-Mayıs 89) (abç)

İşçi sınıfına bilimsel eğitim verilmesi, bunun sendikalar tarafından da üstlenilmesi gerektiği doğru da, kendisi işçi sınıfından geri olanların buna kalkışması yararlı değil, tersine zararlı bile olabilir. Türkiye işçi sınıfına "kendiliğinden sınıf" demek, ya gerçeği görememek, ya da gördüğünü bilimsel değerlendirememek demektir. Bu geriliktir, sınıfın gerisinden gelmektir. Böylesi sınıfı eğitmeye daha iyi olur, çünkü onların eğitimi sınıfı ancak kendi düzeylerine getirir.

Bir başka alıntı da *Emeğin Bayrağı* dergisinin bir broşüründen verelim:

"Sınıfın geri bilinç düzeyi bilinen

bir gerçek. 12 Eylül'ün ağır moral bozucu etkisi, sınıfın kendi gücüne güvensizlik ve sorunlarına duyarlılık da bir gerçek. Doğaldır ki, işçilerden oluşan bu komite (işyeri komiteleri kastediliyor — İ.S.) bu etkileri üzerinde hissedecektir.

"İşyeri komiteleri... sınıfa sınıf olma özelliğini kazandırmayı hedefler." (İşyeri Komiteleri ve Devrimci Sendikalar *İşçi Muhalefeti*, Sun Yayın-cılık, s.25)

İşçi sınıfı, ne ilk derginin söylediği gibi toplu sözleşmeyle herşeyin hallolacağını zannediyor — öyle olsa "işçiler birleşin iktidara yerleşin" demez — ne de ikinci derginin söylediği gibi morali bozuk, kendine güvensiz. Bunu böyle söyleyenler kendi köşeye sıkışmış psikolojilerini yansıtıyorlar ve kendi geriliklerini sınıfa malediyorlar.

## Parmak ayı gösterirken

Küçük burjuva sollarının hemen hepsi, işçi sınıfını "kendiliğinden sınıf" düzeyinde görüyorlar. Böyle olduğu için, varolan örgütlülüğünü ve bilincini yok sayıp, işyeri komitelerine, varolan sendikalara paralel, ayrı bir merkezi sendikal örgütlenme yapma ve işçilere "kendisi için sınıf" bilinci verme görevi yüküyorlar. Oysa, işçi sınıfının, varolan sendikal örgütlülük düzeyi de, onu yükseltmek, ilerletmek için kendi yarattığı işyeri komiteleri türündeki örgütlenmesi de, sınıfın çoktan "kendisi için sınıf" olduğunu gösteriyor. Hatta bunun da başlangıç aşamalarında bile değil, üst aşamalarında olduğunu gösteriyor.

İşçi sınıfımız, bugünkü sendikal örgütlenmenin eksikliğini, geldiğini gayet iyi görüyor ve onları gidermeye yönelik adımları atıyor, attırıyor. İşyeri komitelerini de bu sendikal sorunlarının bazılarını çözmek üzere yaratıyor. Söz konusu hareketler bu durumu bir türlü anlayamıyorlar. Oysa pratik ortadadır.

15-16 Haziran 1970'te, işçi sınıfı, burjuva devletin sendikal yasalarını değiştirmek için, devlete karşı ayaklandı. Bu neyin göstergesiydi? 1980 öncesinde Tarih'ten başlayarak, geçeköndü

şemtlerini de içine alarak gelişen İzmir ayaklanmasında, Çorum'da, Fatsa'da vb. halkın büyük çoğunluğunu sararak burjuva devletin güvenlik güçleriyle kıyasıya çatışma neyin göstergesiydi? 1980 öncesinde yüzbinlerle kutlanan 1 Mayıs'lar neyin göstergesiydi?

Bugün artık her eylemin, mitingin, yürüyüşün en gözde ve en büyük yığın tarafından atılan sloganı haline gelen "işçiler birleşin iktidara yerleşin", "işçiler yürüsün, demokrasi büyüsün" gibi sloganlar neyin göstergesidir? En önemlisi, bu gibi sloganlar şimdi TKP'ye malolmakla birlikte, bunları üreten ve başlatan işçilerdir. Bu, işçi sınıfının bilinç düzeyinin ne olduğunu göstermiyor mu?

İlk olarak Demirel'in ortaya attığı, ama son zamanlarda öteki pek çok burjuva politikacıdan da sık sık duyduğumuz "iki Türkiye var" sözleri, burjuvazinin karşısında önemli bir tehlike olarak duran, ürkütücü bir sınıfsal gücü anlatmıyorsa neyi anlatıyor? Ve bu sınıf, burjuvazi karşısında, kendisini ayrı bir ulus gibi hissettirmişse, bu onun kendisi için sınıf olma göstergelerinden biri değil midir?

Türkiye'de bugün artık en sağ sendikacılar bile, demagojik bir amaçla da olsa, sınıf savaşından, genel grevden, militan eylem yapmaktan söz etmek zonunda kalıyor. Bu, sınıfın bilinç düzeyini göstermiyor da neyi gösteriyor? Sınıf bunları istemiyor olsa onlar neden bunları konuşsunlar?

Bir sınıfa "kendisi için sınıf" demeye hazır, pür sınıf bilinciyle donanmış, sınıf savaşımının ve siyasetinin her türlü inceliğini kavramış bir bilinç düzeyi ve bunu savunan örgütlenmeler gerekmiyor. Bir sınıf, burjuvaziden ayrı çıkarları olduğunu kavramış ve bu doğrultuda, yalnızca ekonomik savaşım verme amacıyla bile olsa ülke çapında örgütlenmişse o sınıf artık kendisi için sınıftır. Kendiliğinden sınıfta olduğu gibi bir insan yığını değil, o ülkede örgütlü bir toplumsal-siyasal varlıktır.

1988 verilerine göre, Türkiye'de sendikalaşma oranı yüzde 36,8'dir. Daha geniş ve nitelikli bir sendikal örgütlenmeyi engelleyen de işçiler değil, işçiden korkan

sendikacılarıdır.

İşçi sınıfı yalnızca ekonomik savaşım için örgütlenmiş olsa bile o sınıf kendisi için sınıftır ama, zaten bizde bunun da çok üstünde bir durum söz konusudur. Bu sınıf 12 Eylül'de iktidarı eşliğinden dönmüş bir sınıftır. Öncülerinin eksikleri, yanlışları yüzünden iktidarı alamamıştır. Bu sınıfa bilinçsiz insan yığını nitelemesini yapmak çok ciddi bir siyasal körlüktür.

Bunu söyleyenler, iktidarın eşğine gelecek kadar bilinçlenmiş bir sınıfın bu bilincine ne olduğunu zannediyorlar acaba? DISK örgütlenmesini göklere çıkaranlar, orada örgütlenmiş işçilerin yerin dibine mi battığını düşünüyorlar? Hayır hiç böyle şeyler olmadı. Sınıf o deneyimlerden ve ondan sonra yaşadıklarından öğrendikleriyle, bugün küçük burjuvalarda gördüğü morali bozuk tutumlara da notunu vere vere, çok daha ileri gitti ve soğukkanlı, temkinli ama kararlı adımlarla, bir başka düzeyde savaşıma daldı, dahıyor.

## Bilinçsizlerin bilinç değerlendirmesi

Küçük burjuva sollarının işçi sınıfını geri bulmalarının, "kendiliğinden sınıf" diye değerlendirmelerinin en önemli nedeni, sınıfa kendi yollarında adım atıramamalarıdır. Sınıfa kendi önerilerini kabul ettiremeyince, dönüp onu anlayışsızlıkla, "ileri" önerileri kavrayamamakla ve kendisi için iyi olanı görememekle suçluyorlar.

İşçi sınıfının, kendi çıkarlarının nerede yattığını tümüyle gördüğünü söyleyecek değiliz ama küçük burjuva sollarının önerilerinde yatmadığını gördüğü ya da en azından sezdiği kesindir ve onların önerilerini kabul etmeyişi, bu anlamda, bilincinin yüksekliğindedir. Yıllardır tüm küçük burjuva solları, işçi sınıfının sendikal birliğini parçalamaya çalışıyor ve bunun için her fırsatta işçileri tuzağa düşürmeye uğraşıyorlar. Ama işçi sınıfı da inatla birliğini savunuyor ve tuzağa düşmüyor. Ondan sonra kalkıp bu küçük burjuva sollar "bu işçiler bilinçsiz, Türk-İş'in ne kötü bir sendika olduğunu bir türlü göremiyorlar, hadi onlara biraz bilinç verelim" deyip, bu kez de, işçi sınıfının çok güzel amaçlar için kurmakta olduğu işyeri komitelerini, yine aynı bölücü amaçlar için kullanmayı planlıyorlar. Hemen hepsi işyeri komitelerini, sınıfa "kendisi için sınıf" olma bilincini verecek, bu doğrultuda eğitim yapacak örgütler olarak göstermeye çalışıyor.

Böyle yapacaklarına, sınıfa önerilerini kabul ettiremedikleri zaman, "bu sınıfın eksikliği ne" diye değil de, önce "bizim eksiklerimiz ne" diye baksalar ve kendi eksikliklerini düzeltmeye yönelseiler ve de, onlara çok ağır gelir ama, biraz da sınıftan öğrenmeyi deneseler gerçekten çok ilerlerler. O zaman bu hareketler hem kendileri hem de sınıf için hareket olurlar.





**Kendiliğinden sınıf, kendisi için sınıf konusunu teorik olarak çok güzel aydınlattığı için, Yürükoğlu yoldaşın 1978'de yayınlanan *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabından bir parçayı kısaltarak ve kendimiz başlık koyarak yayınlıyoruz. Aynı bölümün Türkiye işçi sınıfının somut gelişimine ilişkin parçasını da bir sonraki sayımızda yayınlayacağız.**

# Kendiliğinden sınıf-kendisi için sınıf nedir

Küçük burjuva sosyalistlerinin yayın organlarında bir fikir sık sık (Bu kitap 1978'de yazıldı, yıl 1990, aynı fikir hâlâ tekrarlanıyor—İ.S.) tekrarlanıyor: Türkiye işçi sınıfı "kendiliğinden sınıf" olmaktan sıyrılmış, "kendisi için sınıf" olmaya hazırlanıyor mu! Bunun üzerinde durmak gerek. Çünkü bu konu, partinin taktiklerini ve bu taktiklerin uygulanış yöntem ve biçimlerini derinden etkileyen bir konudur.

Nereden başlamalı? Bizce en doğrusu, önce *sınıf savaşımının doğuşunu ve gelişme aşamalarını* Marks ve Engels'in tarihsel öncü İngiliz proletaryası üstüne yazdıklarından derleyip evrensel "model"i kurmaktır. Bu bize sınıf savaşımı nedir, siyasal savaşım nedir, kendiliğinden sınıf — kendisi için sınıf nedir sorularının yanıtlarını verecektir.

Proletaryanın bir sınıf olarak gelişmesi, burjuvaziye ve onun dayattığı düzene karşı başkaldırması çeşitli tarihsel aşamalardan geçmiştir.

"Bu başkaldırmanın en ilk, en kaba ve en az sonuç veren biçimi suç (cürüm)'tur." (F. Engels, "İngiltere'de İşçi Sınıfının Durumu", Marks-Engels, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.4, s.502) Kendisinin neden böyle kötü, burjuvaların böyle iyi yaşadığına akıl erdiremeyen işçilerin toplumda çoğalmasıyla birlikte örneğin hırsızlık da çok arttı. İşçi, "mülkiyetin dokunulmazlığı" ni hiçe sayıyordu... Fakat kısa zamanda işçiler bunun birşeye yaramadığını anladılar. Hırsızlık yaparak düzene isyan eden tek bir kişi. Düzenin tüm gücü üstüne çöküyor ve eziyor. Öte yanda bu savaşım yolu çok ilkel. Bu nedenle, suç hiçbir zaman emekçi kamuoyunun evrensel anlatımı olmadı. Bu aşamada protesto tek tek kişilerin olduğundan, sınıfın savaşımından söz edilemez. Dolayısıyla işçi sınıfı bu aşamada "*kendiliğinden sınıf*"'tır.

Bir "sınıf" olarak proletaryaya burjuvaziye karşı ilk tepkisini endüstri devrimine kullanılmaya başlanan makinara karşı gösterdi. İşçiler, saldırılarını üretimin burjuva koşullarına değil, üretim araçlarının kendisine yönelttiler. Kendilerini işsiz bırakan makinaları kırdılar, fabrikaları yakdılar. İşçi makinaya karşı. Bu savaş yöntemi de sınırlı, adacıklar biçiminde birbirinden kopuk. Bu aşamada işçiler hâlâ tüm ülke çapında dağılık ve "kendi aralarındaki rekabet nedeniyle parçalanmış bir bağlantısız yığın durumundalar." (Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar*, üç ciltlik, İng. basım, c.1, s.116) (abç) Yine düzenin karşısında güçsüzlük, yine düzen "suç"u işleyenleri acımasızca eziyor. İşçi sınıfı bu aşamada da kendi sınıf çıkarlarını ve düşmanını anlamış, asil düşmana karşı örgütlenmiş değil, hâlâ "*kendiliğinden sınıf*"'tır.

Ardından, işçi birlikleri (combinations) ve onlardan doğan sendikalar ve siyasal savaşım atılma aşaması geliyor. İlk işçi birliklerinden, ülke çapında örgütlenmeye ve siyasal savaşımına varış, içinde çeşitli aşamalar

barındıran bir süreçtir. Bu sürecin başlangıcında "kendiliğinden sınıf" olma durumunu koruyan proletaryaya, ilerleyen süreçte birlikte bilinç ve örgütlenme yönünden giderek gelişiyor ve sürecin sonunda "kendisi için sınıf" oluyor.

Bu aşama önce gizli ya da yasalarca tanınmamış işçi birlikleri ve yasa dışı grevlerle başlıyor. Gizli işçi birlikleri doğal olarak önemli sonuçlar sağlamıyor. Bir yanda proletaryaya henüz yeni yeni biçimleniyor, öte yanda polis terörü ve işçiyile bağlantı güçlükleri var. Bu birlikler önceleri "geçici birlikler" biçiminde, belli bir grevi örgütlemek için kuruluyor ve grev sonunda da dağılıyor.

Endüstrinin gelişmesi ve iyice yerleşmesiyle birlikte proletaryaya sayısal olarak artıyor, geniş yığınlar halinde kentlerde yoğunlaşıyor, güçleniyor ve güçlendiğini kendi de hissediyor. Savaşım genişliyor, grevler artıyor. Tekil işçilerle tekil burjuva arasındaki çatışmalar, giderek artan oranda iki sınıf arası çatışmalar niteliğini alıyor. Genişleyen savaşımın birlikte işçi sınıfı legal örgütlenme hakkını kazanıyor. Bu kazanım son hızla ve çok sayıda birlikler ve bunlardan büyüyen sendikalar kurulmasını getiriyor. Önceleri yerel sendikalar. Grev hareketleri de yerel, dolayısıyla kazanımlar sınırlı. Grevlerin büyük çoğunluğu yeniliyor. "Bu sendikaların ve onlardan yükselen grevlerin gerçek önemi, bunların işçilerin rekabeti yok etme yolunda ilk girişimleri oluşundadır. Bunlar, burjuvazinin üstünlüğünün tamamıyla işçilerin kendi aralarındaki rekabete dayandığı gerçeğinin anlaşılmasını gösterir. İşçiler burjuvaziye ve onunla birlikte varolan toplum düzenine karşı, bundan daha hassas bir noktaya saldıramazlar." (F.Engels, "İngiltere'de İşçi Sınıfının Durumu", Marks-Engels, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.4, s.507)

Böylece bir yanda işçi sınıfı, birliğin önemini kavrayarak, öte yanda ilerleyen endüstrileşme haberleşme araçlarını geliştiriyor. Bunun sonucu olarak değişik bölgelerdeki işçiler birbirleriyle kolayca ilişki kuruyorlar. Hepsi de aynı karakterde olan sayısız yerel savaşım, sınıflar arası tek bir ulusal savaşım merkezileştirmek için gerekli olan da işte bu ilişkidir. Ve ardından işçileri ülke çapında birleştiren sendikalar geliyor. İşçiler tek merkez altında toplanıyorlar. Sendika, işçileri, *işçi sınıfı* olarak örgütleyiyor. (F.Engels, "A.Bebel'e 18-28 Mart 1875 tarihli mektup", Marks-Engels, *Seçme Yazışmalar*, İng. basım, s.293) Bu grevlerin, birliklerin ve *sendikaların* örgütlenmesi, aynı zamanda, Çartist adı altında bir büyük parti oluşturan işçilerin siyasal savaşımıyla birlikte yürüyor. İşçi sınıfının ülke çapında, ayrı bir sınıf olduğu bilinciyse ve yine aynı ve düşman sınıf olan kapitalistlere karşı savaşım amacıyla birleşmesiyle birlikte, savaşım da sınıfın sınıfa karşı savaşımı oluyor. Artık bu bir sınıf savaşımıdır.

Ve artık proletaryaya "*kendisi için sınıf*"'tır. (K.Marks, *Felsefenin Sefaleti*, İng. basım, s.156)

Marks "*kendiliğinden sınıf*" kavramını, belirli bir üretim biçimi temeli üstünde bir sınıfın nesnel bir gerçeklik olarak ortaya çıkışını tanımlamak üzere kullanmaktadır. Kendiliğinden sınıf, ortak çıkarları ve ortak konumu kavramadığı ve örgütlenmediği için "insan yığını"ndan başka birşey değildir. "*Kendisi için sınıf*" kavramı ise, nesnel olarak varolan sınıfın, bu "maddi varoluş"u toplumsal ve siyasal sonuçlarıyla birlikte kavrayışını anlatır.

Böylece, işçi sınıfının savaşımının gelişme aşamalarını görmüş oluyoruz. Şimdi bu aşamaların anlamını daha yakından görelim.

*Proletaryanın sınıf savaşımı nedir?* Lenin, "tek bir fabrikanın ya da tek bir endüstri dalının işçileri, işverene ya da işverenlere karşı savaşım verdiklerinde, bu sınıf savaşımı mıdır? Hayır, bu yalnızca onun zayıf bir embriyonudur" diyor. (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.4, s.215) Yine Lenin 1913 yılında yazdığı *Sınıf Savaşımının Liberal ve Marksist Anlayışları* adlı yazısında ise şöyle diyor: "Ekonomistler, ... 'sınıf savaşımı' olarak rublede 5 kopek ücret arttırma savaşımını tanıdılar, daha yüksek, daha gelişkin, ulus çapında *sınıf* savaşımını, siyasal amaçlar için savaşımı tanımayı reddettiler. Böylece Ekonomistler embriyonik sınıf savaşımını tanıdılar, fakat onun gelişmiş biçimini tanımadılar." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.19, s.121) "İşçilerin savaşımı, ancak tüm ülkenin tüm işçi sınıfının tüm önde gelen temsilcileri kendilerinin tek bir işçi sınıfı oldukları bilincindeyseler ve tekil işverenlere karşı değil, tüm kapitalistler *sınıfına* karşı ve bu sınıfı destekleyen hükümete karşı savaşım verilerse, sınıf savaşımı durumunu alır." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.4, s.215)

Demek ki, proleter sınıf savaşımı, işçi sınıfının (ya da en azından sınıfın ileri temsilcilerinin) ülke çapında ayrı bir sınıf olduğu bilinciyse yine aynı ve düşman sınıf olan burjuvaziye ve onun devlete karşı örgütlenerek savaşım verdiği durumlarda söz konusudur.

Ne ki, sınıf savaşımını böyle tanımlarsak, bu aynı zamanda siyasal savaşım demektir. Çünkü "siyaset, devlet işlerine, devlet yönetimine, *devlet eyleminin içeriğinin, görevlerinin ve biçimlerinin tanımlanmasına katılma*" demektir. (Lenin, "Devlet Üzerine Marksizm" Defteri", *Toplu Yapıtlar*, Rusça basım, c.33, s.340) (abç) Böylece varıyoruz Marksist sınıf savaşımı teorisinin temel taşlarından biri olan *Komünist Manifesto*'nun ünlü cümlesine: "Her sınıf savaşımı siyasal savaşım"dır." Oyle ya, sınıf savaşımı ve siyasal savaşım, sınıflar arasındaki ve devleti konu alan savaşım olduğuna göre, her iki kavram da aynı olgunun iki adıdır. "Marks'ın bu ünlü sözleri"

diyor Lenin, "işçilerin işverenlere karşı her savaşımı *her zaman* siyasal savaşım olmalıdır biçiminde anlaşılmalıdır. İşçilerin kapitalistlere karşı savaşımı, *sınıf* savaşımı durumunu aldığı *kadaryla* kaçınılmaz olarak siyasal savaşım *durumunu alır* biçiminde anlaşılmalıdır." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.4, s.216)

Sınıf savaşımı (yani siyasal savaşım), ekonomik savaşımın (yani embriyonik sınıf savaşımından) doğar ve büyür. Ekonomik kazanım sağlama ve bunları kalıcı kılma savaşımı, kendi mantığı içinde, adım adım siyasal nitelik kazanmaya doğru gider. Onun içindir ki Lenin ekonomik savaşımın, sınıf savaşımının "embriyonik biçimi" diyor.

Bu söylediklerimizi, *Marks'ın Bolte'ye 1871 tarihli mektubu*'ndan aşağıya aldığımız önemli alıntıda izlemek mümkündür. Bu alıntı aynı zamanda siyasal savaşımın klasik tanımını da vermektedir.

"... İşçi sınıfının yönetici sınıflara bir *sınıf* olarak karşı çıktığı ve onları dışardan baskı yoluyla zorlamaya giriştiği her hareket siyasal harekettir. Örneğin, belirli bir fabrikada ya da hatta belirli bir işkolunda grevler vb. yoluyla tekil kapitalistleri daha kısa işgününe zorlama girişimi katıksız bir ekonomik harekettir. Öte yanda 8 saatlik iş günü *yasası*, vb. kabul ettirme hareketi bir siyasal harekettir. Ve bu yolla, her yerde işçilerin tek tek ekonomik hareketlerinden *siyasal* hareket, yani *sınıfın* kendi çıkarlarını genel bir biçim içinde elde etme amacını taşıyan hareketi doğar." ("Marks'ın Bolte'ye 23 Kasım 1871 tarihli mektubu," Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar*, üç ciltlik, c.2, s.423-424)

Buraya dek tüm söylediklerimizden de anlaşılıyor ki, ekonomik savaşım giderek siyasal savaşımı doğurur. Ve de *savaşımı siyasal savaşım (yani sınıf savaşımı) durumunu almış sınıf "kendisi için sınıf"*'tır. Bunun olabilmesi için o ülkede işçi sınıfının gerçekten kavramış bir partinin varlığı gerekir. Küçük burjuva sosyalistlerinin karıştırdıkları birinci nokta budur.

Devam edelim. Bir başka soru. Yukarıda yaptığımız tarihsel özette gördük ki önce işçi birlikleriyle başlayan ekonomik savaşım sürecinin kendi içinde çeşitli aşamaları vardır. Siyasal savaşım (yani sınıf savaşımı) aşamasının da çeşitli düzeyleri var mıdır?

Vardır. Ve küçük burjuva sosyalistlerinin karıştırdıkları ikinci nokta da budur.

Örneğin, Marks'ın verdiği örnekle 8 saatlik iş günü yasası için savaşım ya da ülkemizden bir örnekle referandum savaşımı siyasal savaşım"dır. Ama bu düzey, hareketin "küçük" işlerde kaldığı, devletten herhangi bir yasanın, çeşitli ekonomik, toplumsal, siyasal reformların istendiği bir siyasal düzeydir. Bu düzeydeki savaşım, siyasal savaşımın (ve dolayısıyla sınıf savaşımının) gelişkin düzeyi değildir. Sömürü düzenini kökten yıkmayı amaç

almamıştır. Bu düzeydeki savaşımın adı sendikal siyasettir.

"İşçi sınıfının siyasal hareketinin sonul amacı, siyasal iktidarın işçi sınıfı için zaptıdır." ("Marks'ın Bolte'ye 23 Kasım 1871 tarihli mektubu", Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar*, üç ciltlik, c.2, s.423) İktidarı işçi sınıfını gözetken yasalar çıkartmaya zorlayan bir siyasal savaşımın proletaryaya temel sınıf çıkarlarına erişemez. Hatta bu istediği yasaların çoğuna bile erişemez. Bu nedenle, "sınıfın sınıfa karşı verdiği her savaşım, gelen bir sonraki hedef siyasal iktidar için savaşım"dır." (F.Engels, *Labour Standard'dan Makaleler*, İng. basım, s.16) Bu düzeyde, işçi sınıfı, savaşımını *kendi partisi* içinde ve çevresinde, düzeni kökten değiştirmek için *devlete el koymak amacıyla* yürütür. Marksizm-Leninizm için bu düzeydeki siyasal savaşım tam anlamıyla gelişkin sınıf savaşımıdır. Lenin'in dediği gibi, "sınıf savaşımının gerçek, tutarlı ve gelişmiş olabilmesi için siyasal alanı, kapsamı yeterli değildir. Siyasette de küçük sorunlara kısıtlı kalmak, ya da daha derine, ta temellere dalmak olanaklıdır. Marksizm sınıf savaşımını *ancak* siyaseti kapsamakla yetinmeyip, siyasette en önemli şeyi, devlet iktidarının örgütlenmesini ele aldığı tam anlamıyla gelişmiş, 'ulus çapında' olarak tanıır." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.19, s.121) Hareketin bu en yüksek aşamaya yükselebilmesi için işçi sınıfının kendi gerçek partisi olan komünist partisine, kendi sınıf ideolojisine, kendi bağımsız sınıf siyasetine gereksinimi vardır. Parti işte bu aşamanın vazgeçilmez temel unsurudur.

Siyasal savaşımın en alt düzeyi, ekonomik savaşımın doğurduğu, o savaşımın istemleriyle örülü siyaset düzeyidir. Lenin bu düzeyde sendikal siyaset diyor. Sendikal siyaset de siyasettir, ne ki emeğin sermayeye bağımlılığını yok etme konusunu yükseltmez. Ekonomik savaşım, yani sendikal savaşım hükümete karşı da yürütülebilir, fakat hâlâ tamamıyla sendikal siyasettir. (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.5, s.387, II. ve III. bölümler) Siyasal savaşımın en üst düzeyi, sermaye sömürsünü yok etme amacıyla devlete el koyma için yürütülen savaşım"dır. Hareketi bu düzeye çıkaracak, sınıfı bu düzey için hazırlayıp örgütleyecek olan komünist partisidir. Sınıf savaşımının bu en gelişkin aşamasında işçi sınıfı kendi sınıfsal çıkarlarını (yakın ve sonul çıkarlar birlikte) *tam anlamıyla* kavrar ve *tam anlamıyla* "kendisi için sınıf" olur.

Unutmamak gerekir ki, siyasal savaşımın geri düzeyi ile en gelişkin sınıf savaşımı düzeyi arasında, *uzunluğu sınıfın bilinç ve örgütlenme derecesine göre değişen* bir zaman süreci ve çeşitli ara aşamalar, ara şekillenmeler vardır. Bu bir süreçtir, en gelişkin, gerçek sınıf savaşımına ve tam anlamıyla "kendisi için sınıf" olmaya götüren bir süreç.



# 1990-1991 ÖRGÜTSEL STRATEJİSİ

## I. PARTİNİN GELİŞMESİNDEKİ ÖZGÜLLÜKLER



Temmuz 1979'da TKP içinde oportünizme karşı açık kavga başlayınca, dar bir kadro, parti yönetiminin ihanetini sergilemek, doğru ideolojik-siyasal görüşleri sunmak göreviyle karşı karşıya kaldı.

Şubat 1980'de toplanan I.Konferans'ın amacı düzgün bir örgütlenme kurmaktır. Hızla geriye kayan Türkiye ortamı I.Konferans'ın koyduğu hedeflerin gerçekleşmesine zaman tanımadı. 12 Eylül 1980'de faşizm geldi. Böylece örgütlenme aşaması faşizm dönemine denk düştü.

Şubat 1981'de toplanan II.Konferans faşizm tezlerini ve düzenli geri çekilişi karara bağladı. Örgütlülüğü ve yayın bağıni sürdürdürebildiğimiz geri çekiliş, partimizin başarısı oldu. Faşizm yıllarında, partinin merkezi işlevlerinin kurulması ve güçlendirilmesi sağlandı.

1982 Anayasası ile başlayan faşizmin çözülüşünün etkileri kendini zamanla gösterdi. *Bu nedenle, devrimci hareketin erime yılları 1980'den 1984'e kadar uzanır.*

Faşizm yıllarının ardından bir kısım partilide yorgunluk vardı. Yeni görevlere isteklilerin bir bölümünde ise, Türkiye ortamına ve işçiyeye, onun ideolojisine ters görüşler vardı. Ocak 1986'da başlayan III.Konferans

hazırlıkları, bunları düzeltmek ve dönemin istediği örgütlenme anlayışını geliştirmek görevini yerine getirdi.

Bu hazırlığın ardından Nisan 1986'da toplanan III.Konferans, gerçek örgütlenme dönemini başlattı.

### ÜÇÜNCÜ KONFERANS: BİRİNCİ ÖRGÜTSEL STRATEJİ (1986)

III.Konferans parti yaşamında önemli bir dönüm noktası oldu. Parti çalışmasını faşizm yıllarının dağınıklığından çıkarttı, kaymış hedefleri ve sınıf-parti bağı anlayışını düzeltti.

Bu temelde III.Konferans örgütsel stratejinin ortak bakışını "bugün, kadrosunu işçileştiren, kazanmak istediği işçi kesimi içine yerleşen, ülkede basım sorununu çözen ve merkez organı tüm çalışmasının omurgası yapan örgüt" olarak belirledi. Bu hedef için 3 büyük görev koydu:

1. Kadroyu işçileştirmek ve stratejik bölgelerdeki işçi kesimi içine yerleştirmek.
2. Yetişkin kadro ağırlığını Türkiye'ye kaydırmak.
3. Merkez Organı ülkede basmak ve dağıtmak.

### İKİNCİ ÖRGÜTSEL STRATEJİ (1987)

Nisan 1987'de birinci örgütsel stratejinin koyduğu üç büyük görev de yerine getirilmiş, strateji bütünüyle başarıyla uygulanmış ve parti önemli bir ilerleme sağlamıştı.

Parti Merkez Komitesi'nin getirdiği ikinci örgütsel stratejinin özü, birinci stratejinin bir devamı olarak, işçi sınıfı içinde derinleşmek

ve yaygınlaşmak şeklinde belirlendi. İkinci strateji 5 büyük görev belirledi.

1. Normları düşürmeden üye sayısını artırmak.
  2. Yönetim organlarında işçi oranını artırmak.
  3. Türkiye'de örgüt sayısını artırmak.
  4. Ülkede yayın basım ve dağıtımını geliştirmek.
  5. Legal odak yaratmak.
- Bu çalışma döneminde olağanüstü 6.Kongre toplandı ve partimizin adını resmilerden geriye aldı.

### ÜÇÜNCÜ ÖRGÜTSEL STRATEJİ (1988)

İkinci örgütsel strateji döneminin sonuna gelindiğinde ana hedeflerde önemli gelişmeler sağlanmış, ikinci strateji başarıyla uygulanmıştı. Bu dönem, özellikle işçi üyelerin ve parti örgütlerinin sayısal artışıyla başarılıydı.

Parti örgütlerinin durumunu değerlendiren Merkez Komitesi, üçüncü stratejiyle beş ana görev belirledi:

1. Yerel parti örgütlerinin dışına çıkabilmiş, kendine yeterli biçimde örgütlenmiş bir MK çalışması yaratmak.
  2. İşlevleri sınırlanmış ve yetkinleştirilmiş bir illegal alan çalışması yaratmak.
  3. Güçlendirilmiş, çeşitlendirilmiş ve yaygınlaştırılmış bir legal alan çalışması yaratmak.
  4. Merkeziyetçi işleyişi geliştirmek.
  5. Parti üye sayısını artırmak.
- Bu görevler özünde parti örgütlenmesini derinleştirmek anlamına geliyordu. Ancak, üçüncü stratejinin uygulanış dönemi, birçok olumsuz gelişmeyle üstüste düştü. 1988 sonbaharında parti merkezine yönelen ağır polis

saldırısı, üçüncü stratejinin uygulanma koşullarını olağanüstü güçleştirdi. Merkezi çalışmaları yürüten birçok yoldaşın takibat altında tutulmaları, diğer yoldaşların bu sorunların çözümü için aralıksız çaba harcamaları ve tüm bunlara eşlik eden mali bunalım, üçüncü strateji döneminin göstergeleridir.

Bu koşullarda toplanan MK, ana hedefi, örgütlülüğü ve siyasi çalışmayı kesintiye uğratmadan sürdürmek olan bir çalışma planladı. "Zor günler zorlu insanların günüdür" belgisiyle tüm örgütü özveriye çağırdı ve bu çağrıya olumlu yanıt aldı. "Bir kötü bir orduyu bozar" belgisi de, o günün koşullarında, moralsizlerin, günün görevini göğüsleyemeyenlerin partiden ayrılmalarını hem doğal karşılama, hem de bunların parti dokusunu gevşetmelerine izin vermeme yönünde, yararlı bir işlev gördü.

Merkezi düzeyde polis saldırısı ve yoğunlaşan mali sorunlar üçüncü örgütsel strateji dönemine bir *bunalım dönemi* niteliği vermiştir. Bu zor günlerde bir de üstün insan, üstün komünist Ragıp İçel yoldaşımızı yitirmemiz, örgüt açısından yeri doldurulamaz bir kayıp olmuş ve bunalımı daha da derinleştirmiştir.

Parti matbaasında başgösteren mali sorunlar dönem sonunda matbaanın tasfiyesiyle sonuçlandı. Merkez organın yayını güçlükler içinde sürdürülebildi.

Türkiye örgütleri, büyük ölçüde kendiliğinden, ancak başarılı bir çalışma yürüttüler. Polis saldırısı dönem sonunda sonuçlandı.

Örgüt, başarı sayılabacak bazı sonuçlara karşın, üçüncü stratejinin hedeflerine ulaşmada geneliyle başarılı olamadı. Üye sayısında yüzde 14 küçülme oldu.

Eylül 1988'den başlayarak Mayıs 1989'da en derin noktaya ulaşan bunalımın ve yolaçtığı sorunların çözümü yeni döneme kaldı.

## II. DÖRDÜNCÜ ÖRGÜTSEL STRATEJİ (1989-1990)

1989 Haziran'ında toplanan MK, yıkılan yapıların onarılmasına ve yeni atılımların gerçekleştirilmesine yönelik olarak dördüncü örgütsel stratejiyi hazırladı.

Bu stratejinin özünü *mali sorunların çözümü* oluşturuyordu. *Odak noktaları* ise, a. mali kaynak geliştirmek, b. yayın çalışmasını yoğunlaştırmak ve c. parti dokusunu sıkılaştırmak olarak belirlenmişti. Bu odak noktalarına bağlı olarak, dördüncü stratejinin 26 stratejik hedefi vardı. Konulan hedefleri ve bu hedeflerin gerçekleştirme durumunu karşılaştırmalı olarak

incelediğimizde başarılı yönlerimizi olduğu kadar, başarısızlıklarımızı ve eksiklerimizi de göreceğiz.

### HEDEFLER VE HEDEFLERİN GERÇEKLEŞME DÜZEYİ

Mali kaynak geliştirmek için:

1. *Yeni mali kaynak yaratmak amacıyla çalışacak bir MK bürosu*

*kur.*

MK toplantısını izleyen dönemde başlayan çalışmalar, şu anda genel sekreter yoldaşın eşgüdümü altında, beş yoldaş ve bu yoldaşlara bağlı ekipler tarafından sürdürülüyor.

2. *Yeni girişimlerde merkezden fon istemeyecek, tümüyle yoldaşların hırsına, yaratıcılığına ve özverisine bağlı bir çalışma örgütü.*

Böyle bir yaklaşım örgütte yayılmaktadır. Yine de, yeni girişimlerin bir bölümü için merkezden kaynak aktarma zorunluluğu kaçınılmaz olarak doğdu.

3. *Merkezde başlatılacak çalışmaların, örgütlerce, yerel girişimlerle desteklenmesini sağla ve denetle.*

MKS, yerel girişim olanaklarıyla ilgili olarak tüm örgütte eğilim yoklaması yaptı. Henüz kaynak yaratmayan bazı girişimler var. Bazı girişimler ise kaynak israfına neden oldu.

4. *Mali çalışmaları sürekli denetle, odaklaşmada geri kaymaya izin verme.*

1989 Kasım ayı ortalarından başlayarak yeni bir bütçe-hesap sistemine geçildi. Kaynakların daha



ekonomik kullanımı ve harcamaların kısılması yoluyla borçların ödenmesine öncelik verildi. Büyük miktarda borç ödendi.

Bu dönemde mali alan çalışmalarını geneliyle çok başarılı yürüdü. Ancak örgütsel alanlardaki yoğun çalışmaların basıncıyla odaklaşmada geri kayma yine de ciddi bir tehdittir.

**Yayın çalışmalarını yoğunlaştırmak için:**

5. Ürüne yönelik teorik çalışmayı yoğunlaştır.

Teorik çalışmalardan biri yayınlandı. Ötekisi baskıya hazır durumda. Teorik çalışmaya yakın yoldaşların örgütsel görevlerle ve merkezi yayın görevleriyle yüklü olmaları, ürün sayısının artmasının önündeki ana engeldir.

6. Merkez yayın kadrosunu güçlendir.

Merkez yayın kadrosu deneyimli ve becerili yoldaşlardan oluştuğu için, kendi işlevleri yanında, mali alan başta olmak üzere başka birçok merkezi alanda da zaman zaman görev aldı. Ayrıca legal yayın da bu kadro üzerinden gitti. Bunlara karşın kadrosu yeterince güçlendirilemedi. Yeni kadro ve teknolojiyle güçlendirilmesi gündemdedir.

7. İlegal basımı yeniden örgütlerle, en az 5000 basılmasını sağla, yurt dışından yollamayı azalt.

İlegal basım ve dağıtım yeniden örgütlendi. Basım ve dağıtımda gecikme ve yetersizlik teknik nedenlerle henüz giderilemedi.

8. İlegal basım ile çoğaltma arasında ayırım yap. Tüm parti birimlerinde merkez organı çoğaltma görevi koy.

Bu görev yerine getirilememiştir. Merkez organı hakkıyla çoğaltıyorum diyecek tek bir örgütümüz yoktur.

9. Yeni parti matbaası kur.

Parti matbaası kuruldu ve çalışmaya başladı.

10. Legal siyasi yayın çıkart.

Legal yayın başladı. Sonuçları olumlu oldu. Basım ve dağıtım gibi zamanla düzelmesi beklenen sorunları var.

11. Legal dernek yayınlarının ve

öteki ajitasyon araçlarının, demokratik savaşımın hedeflerinde yoğunlaşırken parti görüşlerini yaygınlaştırmasına önem ver.

Bu hedefte yeterli başarı sağlanamadı. MKS de bu konuda yeterli çaba ve denetim göstermedi.

**Parti dokusunu sıkılaştırmak için:**

12. Merkez organı tüm örgütlenme çalışmalarının belkemiği yap.

Bölge örgütlerinde merkez organın elden dağıtımı yetersizdir. Varolan potansiyel kullanılmıyor. Yayın temelinde siyasal ilişki kurma ve bu ilişkileri düzenli sürdürüp geliştirme eksiktir.

13. Merkez organ temelinde eğitimi ve merkez organa haber göndermeyi her hücrenin gündem maddesi yap.

Örgüt toplantılarındaki gecikmeler, eğitim maddelerinin uzun süreceği düşünülerek gündemin sonuna konması ve zaman kalmadığı için yapılmaması, merkez organdan eğitici ve kolektif örgütleyici olarak yararlanmayı sınırlamaktadır.

Merkez organa yazı gönderme konusunda görece iyileşme görülüyor.

14. Planlı çalışmayı ve odaklaşmayı ısrarla uygula ve denetle.

Örgütlerimizin ve örgüt sekreterlerinin en ciddi eksiği bu noktada ortaya çıktı. Siyasal ortamdaki hareketlilik sonucunda yoğunlaşan pratik çalışma, yeterli odaklaşma olmadığı için birçok canalcı görevin atlanmasına, birçok olanağın yitirilmesine yolaçtı. MKS denetiminin yetersizliği bu durumu daha da ağırlaştırdı.

15. Merkezi bilgilendirmeyi ve merkeze danışmayı çalışmaları güçlendirmek için kullan, düzenli rapor ver.

Örgüt yöneticisi yoldaşlar "MKS istemedikçe rapor göndermeme" eğilimi gösteriyorlar. Raporlar MK'nın belirlediği biçimde düzenlilikten ve geçmiş raporlarla bağlantıdan yoksundur.

Bir başka egemen eğilim, örgüt çevresinde ortaya çıkan gelişmelerden ve olanaklardan merkezi zamanında bilgilendirmemektir. Bu durum, merkeze bilgi akışının gecikmesi gibi bir sakınca ile birlikte, ortaya çıkan olanağın değerlendirilememesi sonucunu da doğurabilmektedir.

16. Parti üye sayısını artırmak, hem görevlerin başarıyla yerine getirilmesi, hem de görevler

başarıldıkça gerçekleşecek sürekli hedeftir.

Partimiz geçen yıl yaşadığımız bunalım döneminden yüzde 14 küçülerek çıkmıştı. Çalışmaların yükselmesiyle birlikte yeni üye kazanımı hızlandı. Ancak üyelik bilgi formlarının eksik gönderilmesi ya da hiç gönderilmemesi, üye kayıtlarının sağlıklı tutulmasını güçleştirmektedir. Üyeler hakkında bilgi eksikliği, onların örgüte en yararlı alanlarda ve işlerde görevlendirilmesini engellemektedir.

Dördüncü örgütsel strateji döneminde partiye yeni üye kazanma hızı yüzde 38, partinin net büyüme oranı ise yüzde 6'dır. Kayıplar, daha çok bu dönemin başlarında, bir önceki bunalımlı dönemin bir kalıntısı olarak ortaya çıkmıştır. Partinin önemli birçok örgütünde, ağırlığıyla büyüme eğilimi egemen olmuştur. Bu büyüme sonucunda, alt ve orta yönetim düzeyinde işçileşme süreci ilerlemiş, yeni kazanılan çok sayıda yoldaşın eğitimi acil bir sorun olarak gündeme gelmiştir.

a) Parti merkezinin aldığı darbenin etkilerini aş, yerel örgütlerin dışına çıkabilmiş, kendine yeterli biçimde örgütlenmiş bir MKS çalışması yarat.

17. MKS'nin kadrosunu ve altyapısını güçlendir, denetim yanında, asıl yönlendirmeye ağırlık veren bir çalışma yürüt.

Bu hedef gerçekleştirilemedi. Çalışan sayısı artmadığı halde dönem içinde MKS'nin işleri çoğaldı. Denetim ve yönlendirmedeki aksamalar süregelenleşti.

Dönem sonunda MKS kadrosuna sağlanan katılımlar, bu hedefe yeni örgütsel strateji döneminde ulaşma yönünde atılmış adımlardır.

18. Teknik büroyu koşullara uygun olarak örgütlerle, kadrosunu güçlendir.

Teknik büro yeniden çalışmaya başladı. Kadrosu güçlendirilemedi.

b) İlegal alan örgütünü geliştir ve yetkinleştir.

19. Bölge örgütlerinden yeterli yoğunluğa ulaşmış olanların semt ve fabrika düzeyinde örgütlenmesini sağla.

İlegal alan örgütlerinin işlevleri sınırlandı, kadrosu daraltıldı. Semt örgütlenmesi, çalışması ağırlığıyla legal alan kapsamında olan bazı örgütlerimize kaydırıldı, oralarda

gerçekleşmektedir.

20. İlegal alan örgütlerinin basım, dağıtım, teknik ve güvenlik birimlerini yetkinleştir, bu birimlerin birbiriyle kesişmeden örgütlenmesini sağla.

Bu alanlarda yoğunlaşma başladı. Henüz yeterli düzeyde sonuçlar elde edilemedi.

21. Orta Anadolu parti örgütünü kur.

Bu hedef gerçekleşmedi, ama bir başka bölgede yeni örgüt kuruldu.

c) Legal alan örgütlerinin girişken ve parti damgasını taşıyan bir çalışmayla demokrasi kavgasında yer almasını sağla.

22. Varolan legal girişimleri güçlendir, yaygınlaştır, partiye üye kazanma çalışmasıyla bağla.

Legal örgütler kurma, legal odakları yaygınlaştırma yolunda ilerleme sağlandı. Kadro aktarımı yoluyla bu örgütler ve odaklar güçlendirildi. Bu örgütlerin üye kazanma hızı beklenenin altında seyretti.

23. Sendikalarda çalışmayı artır ve doğrudan merkeze bağla.

Sendikalarda yürütülen çalışmalarda artış oldu. Legal alan bölge örgütleri eliyle yürütülen bu çalışma, artık bölge örgütleri içinde ayrı bir işbölümü odağı konumuna geldi.

24. Komünist gençlik örgütlenmesinin bir yapıya kavuşmasını sağla. Merkeze bağlı olarak örgütlenmesini ve yaygınlaşmasını ve işçi gençlik içinde çalışmayı artırmalarını sağla.

Bu dönemde, komünist gençlik örgütlenmesi belirli bir yapıya kavuştu ve öğrenci gençlik içinde yaygınlaşma, militan eylem ve üye kazanma konusunda giderek artan ölçüde başarılı bir çalışma yürüttü. Dönem sonunda merkeze bağlı örgütlenmeye geçildi. Bu arada, gençlik örgütlenmesi konusunda merkez organda tartışma açıldı.

25. Halkçı devrimci sanatçıları birleştirecek, sanatı kaba propagandaya çevirmeden işçi sınıfının emrine verecek bir örgütlenme kur.

Bu alanda görev verildi. Ancak bazı engeller ve bu görevi üstlenen yoldaşların iş yoğunluğu hedefe dönük çalışmayı engelledi.

26. Kadın örgütlenmesine yönelik olarak bir kadın çalışma birimi kur.

Birim kurulamadı. Ancak bu hedefe yönlendirilebilecek bir yerel çalışma başladı.

Her özveri parti için  
Her olanak MK için

İnanç, özveri, emek  
Sarsılmaz parti demek

### III. 1990-1991 ÖRGÜTSEL STRATEJİSİ



#### 1. KAZANMAK İSTEDİĞİMİZ TEMEL KESİM

Türkiye'de önemli endüstri merkezlerinde, sola yakın, nitelikli işçi kesimi.

#### 2. REKABET BOŞLUĞU

Rakiplerimiz kazanmak istediğimiz

kesimin gereksinimlerinin şu ya da bu yönünü karşılayabilir. Ancak hiçbiri, tüm gereksinimlere, bütünsel, doğru ve kalıcı bir yanıt getirememektedir.

#### 3. PARTİMİZİN GÜÇLÜ YANLARI

a) İdeolojisi - siyaseti:

Cesur bilimsel yaklaşım.  
Sınıf savaşımının çıkarlarını başa alan bağımsız tutum.

Parti programı.  
Gelişmeleri önceden görüp açıklamak.

b) Liderliği:

Deneyimli ve yenilikçi üst yönetim.  
Bunalımlardan atılımlarla çıkabilme yeteneği.

c) Yayınları:

Merkez organı.

(Devamı 8. sayfada)



(Baştarafı 7.sayfada)

İdeoloji ve siyasete açınım getiren yayınlar.

c) Kadroları:

Adanmışlık.  
Özveri.  
Disiplin.  
Yüksek işçi oranı.

d) Örgütsel çalışmaları:

Tartışma, eleştiri-özeleştiri.  
Teknik düzey.  
Özveri taarruzu.  
Şantaj kabul etmeme.  
Çapına göre büyük işler başarma yeteneği.

## 4. PARTİMİZİN ZAYIF YANLARI

a) Liderlikte:

Yetişkin yönetici az, yetişme hızı yetersiz.  
Merkez bürolarda kadro sayısı yetersiz.

b) Merkez yayında:

Yerel çalışma haberlerindeki artış olabileceğinin gerisinde.  
Merkez organ kadrosu yetersiz.  
Kitap yayını yetersiz.

c) Kadrolarda:

Eğitim, teorik birikim, ideolojik bir örneklik eksikliği var.  
Son dönemde hızla ve çok sayıda kazanılan yeni üyelerde örgüt kültürünü özümseme açığı var.

d) Örgütsel çalışma:

Mali kaynaklarda düzelme yetersiz.  
Üye sayısı yetersiz.  
Bölge örgütü sayısı ve bölge örgütlerinin birim ve alan sayısı yetersiz.  
İllegal basımın sayısal düzeyi yetersiz.  
Merkez organın ve yayınların dağıtımını yetersiz.  
Merkez organı temel alan örgütlenme anlayışında iyileşme var ama yetersiz.  
Merkez organ temelinde eğitim yetersiz.  
Merkeziyetçi işleyiş, bilgi akışının sıklığı ve düzenliliği, direktiflere enerjik yaklaşım hâlâ yetersiz.  
Legal olanaklarla konspiratif çalışmayı birleştirmede, aşırı geri çekilme ya da konspirasyonu ihmal biçimindeki yetersizlikler sürüyor.  
Planlı çalışma ve odaklaşma yetersiz.  
Yeni üye yetiştirilmesinde, görevlendirilmesinde ve işbölümünde bilgi, beceri, yetenek ve gereksinimleri dikkate almayan bir rasgelelik var.

Legal odakların sayısı, çapı ve eylem örgütlenme gücü yetersiz.  
Legal odaklarda partinin ideoloji ve siyaseti yeterince görünürde değil.  
Yerel ve genel siyaseti birleştirme eksikliği var.  
Partinin uluslararası ilişkileri yetersiz.  
Tüm parti örgütlerinde güvenlik birimleri yetersiz.

## 5. 1990-1991 ÖRGÜTSEL STRATEJİSİNİN ÖZÜ, ODAK NOKTALARI, TEMEL GÖREVLERİ VE BELGİLERİ

Yeni örgütsel stratejinin özü, "mali kaynak yaratmak ve örgütlenmek"tir.

1989-1990 örgütsel stratejisinin özü, temel hedefi "mali sorunların çözümü" idi. "Mali sorunun" siyasal çalışmayı engelleyecek düzeyde büyümesine, "siyasal bir sorun" düzeyine yükselmesine karşı geliştirdiğimiz dördüncü strateji, bu temel hedefinde başarıyla uygulandı. Ancak yine de, mali sorun, yeni döneme devredilen görevlerin ve yeni dönemin artacağı şimdiden belli olan gereksinimlerinin ışığında, 1990-1991 örgütsel stratejisinin iki ana hedefinden birini oluşturmaktadır.

Beşinci örgütsel stratejinin öteki hedefi "örgütlenme", yani, yeni üye kazanmaktan, yeni örgüt ve organların kuruluşuna dek örgütsel çalışmalar üzerinde yoğunlaşmaktır. Bu iki stratejik hedef, birbirini sürekli besleyen ve olumlu etkileyen bir bütünlük içinde yürütülmek zorundadır.

1990-1991 Örgütsel Stratejisinin odak noktaları şunlardır:

1. Mali alanda yaratıcı ve sonuç alıcı çalışmak.
2. Örgütlenmeyi yükseltmek, parti dokusunu sıkılaştırmak.
3. Basın, yayın, dağıtım alanında yoğunlaşmak.
4. Eğitim.
5. Uluslararası ilişkileri artırmak.

Bu odaklar temelinde 1990-1991 Örgütsel Stratejisinin ana görevleri şunlardır:

Mali alanda yaratıcı ve sonuç alıcı çalışmanın görevleri:

1. Merkeze bağlı mali çalışma ekiplerini yetkinleştir, örgütlülük ve verimlilik düzeylerini yükselt.
2. Mali kaynak yaratan eski projeleri güçlendirirken yeni projeler de üret. Yeni projelerin üretilmesi ve bu projelere katkılarının belirlenmesi için örgütün önerilerini ve desteğini iste.
3. Mali kaynak yaratmada, merkezden fon beklemeden kendi olanakları ile yürüyecek örgüt projelerini öne al, destekle.
4. Mali kaynakları muhasebe, yönetim ve verimlilik açılarından denetle.
5. Dönem sonuna dek örgütün tüm güncel borçlarını temizle.

Örgütlenmeyi yükseltmek, parti dokusunu sıkılaştırmak için:

1. Başlıca endüstri bölgelerinde, bu bölgelerdeki işletmelerde, fabrikalarda, madenlerde odaklaş. İleri işçileri, temsilcileri, alt ve orta düzey sendika yöneticilerini kazanmayı amaçlayan bir çalışma yap.
2. Endüstri teknik meslek liseleri, teknik okullar, çıracılık eğitimi veren

kurumlar, organize sanayi bölgeleri işçileri üzerinde yoğunlaş.

3. Sendikalarda, işçi ağırlıklı yığın örgütlerinde, kooperatif ve yerel dayanışma örgütlerinde çalışma yap.

4. Odaklaştığın alanda işçilerin günlük sorunları temelinde eylem örgütlenmesine ön safta katıl.

5. Parti üye ve organ sayısını yükselt.

6. Merkez organı tüm örgütlenme çalışmalarının omurgası yap.

7. Planlı çalışmayı ve odaklaşmayı ısrarla uygula ve denetle.

8. Merkezi bilgilendirmeyi ve merkeze danışmayı, çalışmayı güçlendirmek için kullan, düzenli rapor uygulamasını yerleştir.

9. Merkez organa haber, belge, fotoğraf göndermenin tüzükte belirtilen bir görev olduğunu hatırlat, bu görevi her hücrenin değişmez gündem maddesi yap.

10. Yeni bir MKS çalışma planı yap.

11. MKS tarafından yerel örgüte iletilecek ve merkezce örgütlerden istenecek bilgileri, denetim ve yönlendirmenin esaslarını önceden planla.

12. Teknik büronun kadrosunu güçlendir.

13. İllegal alan örgütünü yetkinleştir ve güçlendir.

14. Tüm parti örgütlerinin güvenlik birimleri oluşturmaya dönük çalışmalarını sağla.

15. Legal odakları artır, güçlendir, yaygınlaştır.

16. Legal örgütler eliyle yürütülen demokratik yığın çalışmasında komünistlerin şu dört ana görevini sürekli gündemde tut ve denetle:

a. Kendi görev alanında, kendi konuları içinde burjuva legalitesinin sınırlarını zorlayan *çarpıcı bir yayın politikası* yürütmek.

b. Demokratik istemleri devrim için mücadeleye bağlayan bir ajitasyon temelinde, militan *eylem örgütü* olmak.

c. Aydınlar ve küçük burjuvazinin kabul sınırlarında sıkışmayan, örgütün işçi tabanı içinde *komünist fikirleri öğreten bir eğitim yürütmek*.

d. *Legal örgütlerin içine komünist partisini döşeyen bir örgütlenme çalışması* yürütmek.

17. Gençlik içinde parti çalışmasını yaygınlaştır, bu alanda çalışan partililerin legal örgüt kurmalarını yönlendir, legal yayına yönelik çalışmalarını destekle, öğrenci gençlik içinde daha yoğun güç toplayarak işçi gençliği de kucaklamaya yönelmelerini hedefle.

Basın-yayın-dağıtım alanında yoğunlaşmanın görevleri:

1. Yeni teorik çalışmalar yayımla. Ürüne yönelik kadro, zaman ve konu belirlemesi yap.

2. Merkez yayın kadrosunu güçlendir.

3. İllegal basım ve dağıtımını 5000 hedefine yükselt.

4. İllegal basım işiyle çoğaltma arasındaki ayrımı netleştir. Merkez organı çoğaltma ve dağıtım görevini tüm parti birimlerine ver, denetle.

5. Merkez organın mizanpajını yenile.

6. Legal siyasal yayını yeni periyodla ve yeni mizanpajla çıkar.

7. Basın ajansı kur.

8. Legal yayınların ve tüm ajitasyon ve propaganda araçlarının, demokratik savaşım hedeflerinde yoğunlaşırken, parti görüşlerini yaymalarına ağırlık ver.

Eğitim için:

1. Merkez organ temelinde eğitimin tüzükte belirlenen bir görev olduğunu hatırlat, onu hücrelerin değişmez gündem maddesi konumuna getir. Zaman yetersiz kalırsa tek gündemi eğitim olan yeni bir toplantı yapılmasını sağla.

2. Bölge örgütleri temelinde "örgüt kitaplıkları" kurarak parti yayınlarının okunmasını sağla.

3. Merkez organın eğitim görevini başarıyla yerine getirmesi için, örgütün eğitim isteklerini sürekli olarak saptı ve yerine getir.

4. Parti okulunu kurumsallaştırmaya yönel.

5. Bölge örgütleri düzeyinde eğitim planlaması yap ve uygulanmasını denetle.

Uluslararası ilişkileri artırmak için:

1. Sosyalist sistemin çöktüğü, dünya komünist hareketinin komünistlikten çıktığı günümüz koşullarında, proletarya enternasyonalizmini diri tutmak üzere, MK'ya bağlı yeterli sayıda yabancı dil bilen yetişkin yoldaşın katılacağı bir "uluslararası ilişkiler bürosu" örgütü ve uluslararası düzeyde yoğun ilişkiler kurulmasına ağırlık ver.

2. Görüşlerimizin yabancı dillerde duyurulmasına olanak sağla, uluslararası enformasyon alışverişi ile görevli bir ajans kurmak için girişimlere başla.

1990-1991 Örgütsel Stratejisinin Belgileri:

Kavgayı hızlandır  
TKP'yi güçlendir

Her özveri parti için  
Her olanak MK için

İnanç, özveri, emek  
Sarsılmaz parti demek

Komünist önder  
Sınıfı örgütler

## 6. PARTİMİZ AÇISINDAN BUGÜNÜN MÜKEMMEL ÖRGÜTÜ: "ORTAK BAKIŞ"

Örgüte ve döneme göre değişen mükemmel örgüt tanımı, örgütsel felsefeyi, örgütsel stratejinin ve örgüt kültürünün temel vurgularını taşır.

Bugün partimiz açısından mükemmel örgüt, örgütsel varlığını mali açıdan yıkılmaz konuma getirmiş, örgüt dokusunu sıkılaştırmış, işçiler ağırlıkta olmak üzere üye sayısını artırmış, örgütlenmesini başlıca endüstri bölgelerine yöneltmiş, basın-yayın-çoğaltma sorunlarını çözmüş, proletarya enternasyonalizmi temelinde uluslararası ilişkiler kurmuş olan örgüttür.



## Sınıfsal kutuplaşma arttıkça

# Gençlik örgütlenmesi nem kazanıyor

Artık ne DYP, ne SHP, ne de bir başka burjuva parti, hatta TBKP gibi pembeler bile gençlik içinde taban tutamamakta, alternatif olamamaktadır. Bizim partimizin bu boşluğu hakkını vererek doldurma olanağı ve fırsatı vardır.

## Candan Selek

Bugün Türkiye'de küçük burjuvazi hızla proleterleşmekte ve yoksullaşmaktadır. 1970'li yıllarda küçük burjuvaziler denizi dediğimiz Türkiye artık eski Türkiye değildir. Sınıfların karşılıklı yeralımı çok daha açık ve net bir şekilde görülmektedir.

Özellikle bizim gibi zayıf halka ülkelerde gençlik, sınıfsal kutuplaşmayı, siyasal hareketlenmeyi en aktif biçimde yansıtan kesimlerden biridir. Adeta toplumun barometresi işlevini görmektedir.

Bugün Türkiye'de gençlik kutuplaşmış, iki ayrı uçta aktifleşmiştir. Artık ne DYP, ne SHP, ne de bir başka burjuva parti, hatta TBKP gibi pembeler bile gençlik içinde taban tutamamakta alternatif olamamaktadır. Devrimci gençliğin karşısında en gerici, dinci, faşist örgütlenmeler durmaktadır.

Çok keskin sınıf savaşlarının yaklaştığı, bugünden kendini tüm çıplaklığıyla gençlik barometresinde göstermektedir.

Bu durumda gençlik içinde

devrimci alternatifi çok daha güçlü bir temelde harekete geçirmek partimizin önünde duran görevlerden biridir. Bugün artık partimiz, sesini aktif militan eylemlerle devrimci gençlik içinde duyurmaya başlamış, belli bir gelişme düzeyine ulaşmıştır. Ancak bu gelişmenin önünü açmak gereklidir.

Partimizin gençlik salkımı, doğrudan parti merkezine bağlanmalı ve diğer alanlardan ayrı olarak örgütlenmelidir. Diğer alanlardan ayrı olarak örgütlenmelidir, çünkü artık bugün varılan aşamada, diğer yerel örgütlerle birlikte yürütülen bir gençlik çalışması dar kalmakta, kendine özgü sorunları derinlemesine tartışıp görüşmemekte ve sonucunda bu örgütlenmeye gerekli ağırlık verilememiş olmaktadır.

Doğrudan merkez komitesine bağlı örgütlenmeye partili gençlik, gençliğin kendi sorunlarıyla kendi başına boğuşacak ve bunların çözümü için odaklaşmış, yoğunlaşmış bir çaba sarfedebilecektir. Ayrıca ideolojik ve pratik yönlendirme ve denetleme daha verimli ve çabuk olacaktır.

Komünist gençlik salkımının kendi içinde merkezi hiyerarşik örgütlenmesi olmalıdır. Komünist, partili gençlerin oluşturduğu bu örgütlenme, kendi çevresinde tüm legal olanaklardan yararlanmalıdır.

Gençlik, toplumda keskin sınıf savaşlarının yaklaştığını müjdeleyiyor. Bu doğrudan kalkarak sağlıklı, doğru temellere oturmuş bir komünist gençlik örgütlenmesinin legal odaklar oluşturarak aynı zamanda yığınsallaşması da kaçınılmazdır. Şu anda partimizin komünist gençlik örgütlenmesinin çektiği ana sıkıntılardan biri budur. Artık illegal kök legalde dallanıp budaklanmak, daha geniş bir tabana oturmak istemektedir. Bunun önünü açmalı ve legal odaklar oluşturmalıyız. Bu odaklardan biri sosyalist bir yığın örgütü, diğeri de bir gençlik yayını olmalıdır. Bu odaklar partiye yeni üyeler akıtmalıdır. Gençliğe, doğru ideolojik önderlik etmeli, işçi sınıfına somut destek olmalıdırlar.

Siyaset boşluk tanımaz. Bugün gençlik alanında boşluk vardır ve partimizin bu boşluğu hakkını vererek doldurma olanağı ve fırsatı vardır. Komünist gençlik örgütlenmesine hız vererek, yeni bir ivmeyle çalışıp, bu olanağı değerlendirelim. Vurdu mu devirebilecek bir gençlik örgütlenmesi yaratalım.

## Legal alanda çalışan illegal bir yapı

# Gençliğe ayrı bir yayın organı



özelliklerine göre ayrı yapılar oluşturmalı (öğrenci gençlik, işçi gençlik) ve bu alanlarda çalışmalıdır.

4. Gençliğin kendine ait bir yayın organı olmalı. Bu yayın organı legal olmalı ve gençliğin mücadelesini işçi sınıfının mücadelesine bağlayacak düzeyde ve içerikte olmalıdır. Küçük burjuva hareketlerin belli bir potansiyel oluşturduğu ülkemizde bu oldukça önemlidir.

5. Gençliğin örgütlenmesi, nitelikli insanların seçilip partinin diğer alanlarında çalışmalarına olanak sağlayacak biçimde olmalı, bu insanlar sadece gençlik alanında çalışmamalıdır.

6. Gençlik sırasıyla il, bölge ve ülke çapında merkezi bir örgütlenmeye sahip olmalıdır. İşçi gençlik, öğrenci gençlik kendi birimlerini oluşturmalı ve bu birimler öğrenci ve işçi gençlik temsilcilerinden oluşan bir üst komisyon oluşturmalıdır.

7. İşçi gençlik ve öğrenci gençlik, kendi alanlarında yaptıkları çalışmalarını kendi kadrolarıyla yürütmeli ve belli konularda uzman birimler oluşturmalıdır. (Pankart, propaganda vb.).

8. Çalışmalar için gerekli kaynakları — özellikle de mali kaynakları — yine bu alanların karşılaması ve kaynak oluşturması gerekir.

Arif Akın

## "Devrimci gençliğin sesi" adı, komünist geleneğimizi yansıtmıyor

# İlerici gençler adı kullanılmalı

Kimi yoldaşlar, İGD'nin anti-faşist mücadelede yeterli yer almadığını söylüyorlar. Doğrudur yoldaşlar. Ama İlerici Gençliğin, yolundan gittiği partisi, Maocu, goşist, provokatör diye neredeyse tüm devrimcileri hedef gösterdi ve o solcular da dört-beş cepheden İGD'ye savaş açtıysa, gençlik ne yapacaktı?

Yoldaşlar, Partimiz merkez organında, gençlik örgütlenmesinin tartışmaya açılması hepimizi sevindirmiştir. Çünkü, geçici olarak kullandığımız inandığımız "Devrimci Gençliğin Sesi" adı bizi anlatmıyordu. Komünist geleneğimizi yansıtmıyordu.

Partimiz TKP, 1920'lerden bu yana bu topraklarda savaşımını veriyor. Uzun yıllar likidasyonun etkisinde kalması, Leninistleri tasfiye etmesi, bizim bu tarihi yok saymamızı doğurmuyor. Kimi küçük burjuva solcuları gibi solun tarihi hiç de 1970'lerde başlamıyor. 1920'den başlayan bu tarihte devrimci çizgi ile sağ çizgi arasında kıyasıya bir kavga sürekli olmuştur.

Biz "Dev-Genç" geleneğinden gelmiyoruz. Devrimci gençliğin mirasını paylaşmak gibi bir kaygımız da yoktur. Biz "yolumuz işçi sınıfının devrim yoludur" diyoruz. Devrimci gençliğe sahip çıkan sollar ise, değil işçi sınıfının yolundan gitmek, işçi sınıfından çok uzaktırlar. Kısacası bırakalım

onlar THKP/C mirasını paylaşadursunlar. Bizim bu paylaşımında yerimiz olmadığını daha baştan söylemiştik. Bunu bir de "Devrimci Gençliğin Sesi" adını terkederek onlara gösterelim.

393.sayıda bir yoldaş, "İlerici Gençler adı kullanılmalı" diyor. Katılmamak mümkün değil. Yıllardır içimizde olan bir düşünceyi açığa vurmuş yoldaş. TKP için 1973 atılımı, bir anlamda partinin yeniden kurulmasıdır. Tüm eksiklerine karşın, İ.Bilen yoldaşın bu atılımda büyük rolü vardır. Ardından, "gençliğin civan örgütü İGD" kurulmuştur. İGD kadroları işçi sınıfımızın her eylemliliğinde yanında yer alarak, ona büyük bir moral destek sağlamıştır. Kimi zaman İGD'nin devrimci savaştaki kararlı tutumu, menşevik yönetimin ilerici gençleri kullanmasını da doğurmuştur. Ama bunda herhalde devrime inancılı, saf kadroların bir suçu olmasa gerektir. Çünkü onlar temiz bir yürekle partilerine inanıyorlardı.

Kimi yoldaşlar, İGD'nin anti-



faşist mücadelede yeterli yeralmadığını söylüyorlar. Doğrudur yoldaşlar. Ama İlerici Gençliğin, yolundan gittiği partisi, Maocu, goşist, provokatör diye neredeyse tüm devrimcileri hedef gösterdi ve o solcular da dört-beş cepheden İGD'ye savaş açtıysa, gençlik ne yapacaktı? Sonra İlerici Gençlerin tüm yurtta faşistlere karşı yürüttüğü mücadelede sol-İçi kavgalar nedeniyle aksamıştır. Gençlik, sola yönelmek zorunda kaldığı enerjisinden arta kalanını faşistlere çevirmek durumunda bırakılmıştır. Bunda suçlu partinin menşevik yönetimidir.

Yeni sosyal demokratlar önce partinin adını terkettiler. Çok yakında komünist adını da bırakacaklar. Onlar değil İGD'ye sahip çıkarak, İGD adının hatırlanmasından bile korkmaktadırlar. Yeni yaklaşımlarının burjuvazi karşısında inandırıcı olabilmesi için eskiyle olan tüm

bağlarını koparmak istiyorlar. "Biz artık farklı düşünüyoruz" diyorlar. Farklı düşündükleri Leninci ilkeleri bırakıp ruhlarını düşmana satmaktır. Partiyi bırakan onlar oldu. Dolayısıyla pratikte partinin gençlik örgütü gibi çalışan İGD üzerinde hiçbir iddiaları olamaz. Zaten İGD'nin Leninci kadroları bugün saflarını Leninci kanatta, gerçek TKP'de belirlediler. Tepedeki bir avuç azınlık ise —Alaaddin Taş gibi— bugün burjuvaziden "özgürlük" dileniyor.

Yoldaşlar, düşünceme göre bugünden başlayarak gençlik içindeki yığın çalışmalarımızda "İlerici Gençler" ya da "İlerici Gençliğin Sesi" adını öne çıkarmalıyız. Yarın da burjuvazinin yasal engellerini parçalayarak İGD'yi ya da "İlerici Gençliğin Sesi Derneğini" kurmalıyız. Doğaldır ki ikinci şıkki pek tercih etmiyorum.

Komünist partisi gençlik içindeki bu legal odağından yararlanarak Komünist Gençlik Örgütlenmesini yükseltecektir. Yalnız bir yanlış (393.sayı, sayfa 5) düzeltmek gerek. Komünist Gençlik Örgütü kurulmuştur zaten. Gençlik içinde konspirasyonu gözardı etmeden kök salmaya devam etmektedir.

Bizler, İlerici Gençliğin devrimci dinamizmini almalyız. İGD'nin ataklığı rehberimiz olmalıdır. İGD, yanlış ve doğru-

suyla bizim partimizin örgütüdür. Bir olguyu sadece yanlışlarına bakarak mahkum edemeyiz.

Komünistler Lenin'in sözünü rehber ediniyorlar: En ileri burjuva demokrasisinde bile komünist partinin gizli çekirdeği olmak zorundadır. Gençlik, örgütlenmesinde bu Leninci perspektiften hiçbir zaman ayrılmayacaktır. KGO düşmanın yasalarını parçalama savaşımında "İlerici Gençler" ibaresini yükseltmelidir. Bu bugün için böyledir. Yarın düşmanla daha büyük hesaplaşmalarımızda, TKP-KGO pratikte öne çıkacaktır. Ancak illegal normlarımızdan sadece devrimde vazgeçeceğiz. Gözbeğemiz komünist örgütümüze, legal odaklarımızdan gelebilecek kimi hastalıklara bugünden hazırlıklı olmalıyız. İlerici Gençler içinden devrime kararlı, komünist normları yakalayabilen yoldaşları partiye kazanmalıyız. Partimiz legal odaklardan gelecek yeni kanlarla parti dokusunu sıklaştıracaktır.

Sözün özü yoldaşlar, geleneği sürdüren biziz, bu parti bizim partimizdir. Yanlış ve doğrusuyla partimizin tüm örgütlerine sahip çıkmalıyız. Gelenek bizimledir. Gelecek de bizimledir, biz gençliğiz.

Yaşasın İlerici Gençliğin anti-faşist, anti-empyalist mücadelesi!

Yaşasın TKP-KGÖ!

T.Bilir, İstanbul.



Her türlü baskı ve oyuna rağmen

# Kazanan yine işçi sınıfı lacak

Dünyada esen karşı-devrim fırtınasından, küçük burjuva kesimler şu ya da bu biçimde etkilenseler de, sınıf çelişkileri bütün derinliğiyle yaşanıyor ve sınıf mücadelesi eğrisi yükseliyor. İşçi sınıfımızın yükselttiği kararlı mücadele, toplumun tüm ezilen kesimlerini de yanına katarak sürüyor.

Tarihte, toplumsal-sınıfsal mücadele, geneliyle inşili çıkışlı bir yoldan, politik güç açısından birbirine her zaman denk olmayan dengeler içinde, günümüze kadar süregelmiştir.

Bir ülkedeki sınıf mücadelesinin boyutu, asıl olarak, o ülkede kapitalizmin ve işçi sınıfının gelişkinlik düzeyiyle, sınıfların karşılıklı konumlarıyla ve işçi sınıfı örgütünün gücüyle vb. bağlıdır. Bu nedenle, dünyanın herhangi bir yerinde, sınıf mücadelesinin ivmesi iyice aşağılara düşerken, bir başka yerinde bu mücadele bir hayli ivme de kazanabilir. Ama, uluslararası güç dengeleri, sınıf mücadelesinin uluslararası düzeyde geriye ya da ileriye gidişi, tek tek ülkelerdeki sınıf mücadelesini, birçok açıdan, olumlu ya da olumsuz yönde ve önemli ölçüde etkiler. Bu etkileme, halk üzerinde, örneğin, psikolojik-moral olarak, mücadeleye katılma-mücadeleden geri durma biçiminde yansımaları bulur.

Uluslararası alanda, işçi sınıfı tek tek bazı ülkelerde zaferler kazanıp, üstünlük kuruyorsa, bu, diğer ülkelerde de psikolojik ve moral üstünlük olarak yansır. Hele zafer kazanılan mücadele, proletarya enternasyonalizminin çerçevesinde gerçekleşmişse, dayanışma, yardımlaşma vb. karşılıklı olarak proletaryanın bilincini geliştirip pekiştirecek, onu burjuvazi karşısında her bakımdan üstün konuma getirecek ve burjuvaziyi çok derinden yaralayacaktır. Bu da, proletaryanın peşpeşe zaferler kazanmasını kaçınılmaz kılacaktır. Bunun örnekleri yaşanmıştır.

Eğer uluslararası düzeyde, emperyalizm, bir bütünsellik içinde kapitalistler üstün durumdaysa, ayrıca bunların yoğun saldırıları karşısında genelde proletarya hareketlerinde peşpeşe yenilgiler, geri çekilmeler, sürekli mevzi kaybetmeler oluyorsa durum bu kez tam tersine olur.

Buna bir de dünya komünist hareketinin komünist niteliğini kaybetmesi, emperyalizmle uzlaşma içine girmesi ve sınıf mücadelesine terk edip, işçi sınıfının bugüne kadarki uluslararası çapta tüm kazanımlarını emperyalizme peşpeşe çekmesi eklenince, durumun işçi sınıfı aleyhine nasıl bozulacağını daha iyi görürüz.

Bugün tüm bu olumsuzluklar yaşanıyor. Dünyada esen karşı-devrim fırtınaları herkesi, her kesimi şu ya da bu biçimde ve ölçüde etkiliyor. Hatta işçi sınıfının kazanmış olduğu mevzilerin önemli bir kısmını da geri alıyor. Gerçekçi olalım. Bu durum bir süre için sınıf mücadelesini burjuvazi lehinde etkileyebilir. Ama ne olursa olsun, sınıflar ve sınıf çelişkileri var olduğu sürece, sınıf mücadelesi ortadan kalkmaz.

İşçi sınıfının mücadelesi ulus-

lararası çapta ağır yenilgiler olsa da, karşı-devrim fırtınası esse de, zayıf halka ülkeler, sınıf mücadelesinin, sınıf çelişkisinin en şiddetli biçimini yaşayan ülkelerdir. Bu ülkeler, bu genel geri gidişten şu ya da bu biçimde etkilenseler de, buralarda mücadele biraz geri kayma eğilimi gösterse, hatta kaysa da, bu etkilenme diğer ülkelere oranla çok daha kısa süreli olur.

Dünya çapında geriye akıntı, ilk başta küçük burjuva kesimleri etkisi altına alır. Ama zayıf halka ülkelerdeki ağır sömürü, işçi sınıfı üzerinde olanca şiddetiyle, artarak sürerken, kır-kent küçük burjuva kesimleri de derinden etkiler. Bu temelde, işçi sınıfı, deneyim birikimiyle, bu geri akıntıyı durdurabilir, toplumun diğer ezilen kesimlerini kendi yanına çekebilir.

Sınıf mücadelesinde burjuvazi, erki elinde tutmanın avantajlarını sonuna kadar kullanır. Sömürü düzenini sürdürürebilmek ve durumunu sağlamlaştırabilmek için, bir yandan, ordusuyla, polisiyle, yasalarıyla tüm baskı mekanizmalarını olanca şiddetiyle işletip, en ufak bir hoşnutsuzluğun dışı vurumuna bile katlanamaz. Öte yandan, işçi sınıfını kendi içinden hançerleyebilmek için, kompolarıyla, tomar tomar paralarıyla her an, her türlü çabayı harcar.

İşçi sınıfının mücadelesine en büyük darbe kendi alanından, kendi içindeki hain örgütlenmelerden gelir. İşçi sınıfı içinde örgütlenen sınıf döküklerine, burjuvazi, "devrimci" sıfatlarla işçi sınıfı içinde bölücü, sınıfı geri konuma çekici bir misyonu yerine getirmeleri için, üstü kapalı bir biçimde, her türlü yardımı yapar. Tabii bu yardımların çok çeşitli biçimleri vardır.

Türkiye'de de durum yukarıda özetlediğimiz çerçevededir. Dünyada esen karşı-devrim fırtınasından küçük burjuva kesimler şu ya da bu biçimde etkilenseler de, sınıf çelişkileri bütün derinliğiyle yaşanıyor ve sınıf mücadelesi eğrisi yükseliyor. İşçi sınıfımızın yükselttiği kararlı mücadele, toplumun tüm ezilen kesimlerini de yanına katarak sürüyor.

İşçi sınıfı üzerinde, komünist hareket üzerinde uzun zamandır oynanan oyunların, bugün, hemen hemen son sahneleri oynanmaktadır. Burjuvazi, yığınların gözü önünde kendini teslim eden TBKP'yi, her türlü zorlama yöntemlerle "komünist" göstermeye çalıştı. Bir yandan yığınların gözündeki TBKP'yi "komünist" kahraman yapmaya çalışırken, öte yandan TBKP'li döküklerle kapalı kapılar ardında yaptıkları anlaşmaları sürece yayararak, adım adım hayata geçirmeye çalıştı.

Bu süreç biraz fazla uzamış olmalı ki, Yağcı ve Sargın cezaevinde ağlaşmaya başladılar. Hani bunda haksız da değillerdi. Uslu çocukların, hem de

ortada bir anlaşma varken ve anlaşmaya göre cezaevinde daha kısa tutulmaları gerekirken, uzun zaman içerde kalmaları büyük bir "demokrasi ayıbı" değil miydi? TBKP, tüm burjuvaziye, burjuva partilerine "yok aslında birbirimizde farkımız" diye bas bas bağırdığı halde, burjuvazi kendilerine büyük bir haksızlık etmiş olmuyor muydu?

Eğer bu haksızlık daha fazla sürerse, yani yapılan anlaşmaların hayata geçirilmesi daha fazla uzarsa, bir takım açıklamalar yapmak zorunda kalacaklardı. Eh burjuvazi de aptal değildi. Hem de zamanlama da

çok "harikaydı". Artık TBKP'nin misyonunu yerine getirme zamanı da gelip çatmıştı. Ve son perde böylece açıldı.

Burjuvazi bugün her yönden sıkışmış durumdadır. Dıştan esen karşı-devrim rüzgarlarının üstünde durmalarına rağmen, içte yaşadıkları vahim durum onları şaşkına çevirmektedir. Bu nedenle burjuvazi, sıkışmışlığını aşmak için delicesine çırpınıp duruyor. Bir yandan yükselen işçi sınıfı hareketi, bir yandan Kürt halkının yığınsallaşan mücadelesi, burjuvaziye yeni maceralara, oyunlarına ve "önlemlere" itiyor.

Burjuvazi, bir yandan işçi sınıfı ve Kürt halkı üzerinde baskıları yoğunlaştırırken, öte yandan demokrasilik oyununu sürdürüyor. Sansür ve sürgün kararname çıkarıldı. Devrimciler, komünistler üzerinde baskı alabildiğince artırıyor, tutuklamalar vb. hızlanıyor. Aynı sırada da Sargın'lar serbest bırakılıyor, yasal başvurular vb. başlıyor. Hep söyleriz, burjuvazinin çözümleri açmazdır diye. Böyle bir durumda, Yağcı'ların da baş rollerde oynadıkları "demokrasi" oyununa kim inanacak? İnanan çıkar ama bu işçi sınıfımız olmayacak.

Sinan Çetiner



Cezaevinin tüm sınırlamalarına rağmen

## Birşeyler başarmaya çalışıyoruz

Öncelikle durumumun iyi olduğunu ve çalışmaların düzenli bir şekilde ilerlediğini söylemek istiyorum.

Buradan bazı yazılar çıkarıp sizlerin görüşüne sunuyorum. Bunu yapmaktaki bir amacım, cezaevinden dünyadaki olayları değerlendirmeye, haber kaynaklarımızı kısıtlı olduğu halde birşeyler başarmaya çalıştığımızın görülmesidir. Bir başka amaç ise, yazı yazmada deneyim kazanıp, ortak çıkış noktalarımızın yorumlarını zenginleştirip kendimi geliştirmektir. Gönderdiğim yazıların yayınlanıp yayınlanmaması yazı kurulunun kararıdır ama benim amaçladığım bunlardır.

Sizlere bazı önerilerde bulunmak istiyorum. Umarım işe yarar. Belki de yaramaz ama bazı düşüncelerimin sizlere iletilmesinin daha doğru olacağına inandığımdan, yine de yazıyorum.

Birincisi: Burada yaptığımız el işlerini çeşitli biçimlerde kullanılması söz konusu olabilir. Örneğin legal odaklara bağış

yapan insanlara ya da bu odaklarda çalışanlardan en iyi verim sağlayanlara bunlardan verilebilir. Legal yayın ya da odakların arması, yapılan eşyanın bir kenarına vurulursa, bu eşya sendika temsilcilerinin ve derneklerin bazılarında armağan verilebilir. Bu uygulamanın, yararlı ve teşvik edici olacağına inanıyorum.

İkincisi: İşçi mizahu dergisi çıkarılması. Ülkemizde satılan yayınlar arasında baş sırayı oluşturanlar mizah dergileridir. Bütçe sıkıntısı varsa bu giderilemeye kadar legal yayına bir sayfa eklenerek, önceden tabanı oluşturulabilir. Toplumda her insan siyasal yazıları okuyarak yön buluyor diyemeyiz. Toplumlarda insanların etkilenmeleri çok önemlidir. Bizim toplumumuzda mizah sevilir.

Üçüncüsü: Legal yayınlarda basılan yazı dizilerinden birinde, H.Erdal'ın TKP tarihiyle ilgili kitabından özetler aktarılsa çok iyi olacak. Siyasal arenada bu konu ya saptırılıyor ya da çok az biliniyor. Biz partimizin geçmi-

şini çok iyi bilmeliyiz. Yanlışlarıyla doğrularıyla o bizim partimizdir. Yanlışlarından korkmadan söyleyip, doğru yönlerini savunmalıyız. Ama öncelikle tarihi bilmeliyiz.

Tahliyeme az kaldı. Şimdi dışarıya hazırlanıyorum. Tabi nelerle karşılaşacağımı belli yönleriyle tahmin edebiliyorum. Dışarıya çıkmadan pek düşünmek istemiyorum, çünkü dışarıyı tam anlamıyla bilemediğimden yorum yapamıyorum.

1 Mayıs çok güzeldi bu yıl. Basından takip ettik. Partimin orada olduğunu bilmek bana gurur verdi. İnaniyorum ki söke söke alacağız hakkımızı. Önemli öğelerden biri, bence, bu yıl işçi sınıfının 1 Mayıs'a daha çok sahip çıkmasıydı. Başbakanın bile "bu işçiler geneli temsil etmiyor" demesi, işçilerin 1 Mayıs'a sahip çıktığını görüp, burjuvazinin korkmasından kaynaklanıyor.

En çok istediğim 1 Mayıs'larla sizlerle olmak!

S. Dayan, ... Cezaevi



Devrimci harekette çıkış yolu göremeyenler bunalıma giriyorlar ama biz güçlenebiliriz

## Bu id ol jiyeye bu güç az

Genel ideolojik konularda karşımızda tutunabilecek düşünce, kişi, örgüt vb. yok. Ancak sorun pratik konulara, yerel, akademik, demokratik sorunlara geldiğinde deyim yerindeyse çuvalıyoruz. Aşmanın yolu, sanıyorum "toptancı siyasete hayır" belgisiyle çalışmaktır.

Merhaba yoldaşlar, Yazıma, okulda yaptığımız bildiri ve afişleme eylemini ve katıldığımız İzmit mitingini anlatarak başlamak istiyorum.

15-16 Haziran korsan eyleminden sonra, yoldaşlarla birlikte, İnanç yoldaşımızı anmak için bir eylem yapma kararı aldık. Okullar kapanmadan bunu yapmak istiyorduk. İstanbul'da kalan yoldaşlarla bir işbölümü yaptık. Bir sempatizan yoldaş İnanç yoldaşın resmini çizdi. Bu resmin fotokopisini çektirip çoğalttık. Bunun yanına bir bildiri yazdık. İnanç yoldaşın resmini kartonların üstüne yapıştırdık. Kartonun geri kalan kısmına bazı belgeler yazdık. Yazdığımız belgeler şunlardır:

"İnanç yoldaş ölümsüzdür..."

"Dün İnanç'ı katleden menşevikler, bugün karşı-devrimci TBKP olarak karşımızdalar..."

"Leninciler bugün eskisinden daha İNANÇ'lıdır..."

"Katledilişinin 10.yılı dönümünde İnanç yoldaşı saygıyla anıyoruz."

Bazı yoldaşlar Çapa Tıp Fakültesi'nde, biz ise merkez binada polis işgaline rağmen afişleri okul duvarlarına astık, bildirimleri kuşlama yoluyla dağıttık. Çapa'daki afişler iki gündür asıldığı yerde duruyor. Merkez binadakiler ise saat 13.30'dan 18'e kadar asılı durdu. Bildirilerimizi okuldaki birçok insan okudu. Yaptığımız bu eylemin, okuldaki başka olaylara denk gelmesi, afiş ve bildirilere ilgiyi arttıran bir neden oldu.

Yoldaşlar, şimdi de size İzmit'teki işçi mitinginden söz edeyim. Miting, gazetelerin deyişleriyle 1980'den bu yana düzenlenen en büyük işçi mitingi olacaktı. Ancak sanıyorum eski-yeni sosyal-demokrat sendikacıların aşırı gayretleri sonucu, biraz da havanın aşırı sıcaklığı yüzünden, mitinge katılan işçi sayısı 10 bini bile bulmadı. Katılan işçilerin havası iyiydi.

Eylem bir yürüyüş ile başlayacak ve mitingde yapılacak konuşmalarla bitecekti. Kortejler halinde yürümeye başladık. Yürüyüş sırasında pankartımızı açtık, sloganlarımızı attık. Petrol-İş'in, attığımız sloganlardan ve "yüksele işçinin sesini" yazan pankartımızdan ne olduğumuzu anlatan yeni sosyal-demokrat sendikacıları, ya pankartı kapatıp yürüyüşü devam ettirmeyi ya da kortejin arka tarafında pankart açmamızı, aksi takdirde pankartı alacaklarını söylediler. İlk pankartı indirdik, ama yoldaşlardan biri bizim pankarta benzer birçok pankartın açık olduğunu söyleyince biz de yoldaşla pankartı yeniden açtık. Yürümeye başladıktan bir süre sonra aynı sendikacılar yine geldiler. Sendikacılar, bunun birlik ve dayanışma mitingi olduğunu, yaptıklarının mitingin anlamına hiç de uymadığını söyledik. Yine de

pankartı indirdik, miting alanında yeniden açtık.

Bu sendikacılar Mitinge İstiklal Marşı'yla başlamak ve açılan pankartları marş süresince indirmek istediler. Ama ne pankartlar indi, ne de İstiklal Marşı söylendi. İstiklal Marşı yerine 1 Mayıs Marşını, Enternasyonal'i söyleyenler oldu. Polis ve sözünü ettiğim sendikacılar buna çok kızdılar. Miting dağıldığı esnada alınmalar oldu.

Tüm bu eylemlerde genellikle gözlenen şey şu oluyor: Bu tür eylemler tüm yoldaşların kendilerine duydukları güveni daha da pekiştiriyor. Yani bu eylemci çizgiyi yüksekte tutmak, daha da yükseltmek zorunda olduğumuz açık. Söylemdeki savaşkanlığı yaşama tam anlamıyla geçirmek, "demokratik istemleri devrim için mücadeleye bağlayan bir ajitasyon temelinde, militan eylem örgütü olmak" durumundayız.

Evet, şunu rahatlıkla söyleyebiliyoruz: İdeolojik olarak öncüyüz. Bu, su götürmez bir gerçek. Ama yaşama baktığımızda da şunu görüyoruz ki bu ideolojiye bu güç çok az.

Küçük burjuvazi içinde çalışmak çok zor. Hele de siyasal arenaya geç girmişsen işin daha da zorlaşıyor. Buna bir de küçük burjuva solların gençlikten kan aldığını eklersek işin zorluğu iyice açığa çıkıyor.

"Yine de dünya çapında ve Türkiye'de girilmekte olan yıpratma savaşından komünizm için en zor olan günde bile partimizin kat kat güçlenerek çıkma şansı vardır. Çünkü devrimci hareket büyük bir bunalıma giriyor ve soruların yanıtı raslantısal verilmiyor. Çünkü baskı ve sömürü

daha da azgınlaşacak, pervasızlaşacaktır.."

Evet yoldaşlar devrimci hareket bir bunalıma giriyor. Son sıralarda gündeme gelen Dev-Yol Dev-Sol çatışması bence bunun bir göstergesidir. Eğer biz biraz önce yazdığım gibi, söylemdeki savaşkanlığı yaşama tam anlamıyla taşıyabilirsek, "genel siyasal çalışmayı, yerel, ekonomik, kesimsel, demokratik, (akademik) çalışmayla desteklersek", sınıftan gelme, küçük burjuva örgütlere güvensizlikle bakan insanları kazanabiliriz. Hakkımız olan gelişme düzeyine erişebiliriz.

"Yalnız bu gelişme ideolojide Marksizmi en ortodoks biçimde savunarak ve geliştirerek, siyasette, günlük pratik çalışmalarda yaşamın istediği esnekliği ortaya koyarak, şablonların ötesinde aktif bir çalışma göstererek, yığınların psikolojisini dikkate alarak sağlanabilir."



İşte en büyük eksiklerimizden biri bu. Genel ideolojik konularda karşımızda tutunabilecek düşünce, kişi, örgüt vb. yok. Ancak sorun pratik konulara, yerel, akademik, demokratik sorunlara geldiğinde deyim yerindeyse çuvalıyoruz. Ani çıkan sorunlarda, gelişen olaylarda acil tavrı belirlemede zorluk çeki-

yoruz. Bir de buna diğer birimlerle olan koordinasyon, enformasyon eksikliğini eklersek durumumuz daha da iyi ortaya çıkar. Bu durum, şu tehlikeyi de gündeme getiriyor: "Doğru görüşler sokakta dövüşenlerin çoğunluğunca kabul edilinceye kadar doğru sayılmıyor. Hatta başkaları tarafından çarçur ediliyor". Bu tehlikeyi aşmanın yolu, sanıyorum "toptancı siyasete hayır" belgisiyle çalışmaktır.

İdeolojide Marksizmi en ortodoks biçimde savunan ve geliştiren, siyasette, günlük pratik çalışmalarda yaşamın istediği esnekliği gösterebilen, şablonların ötesinde aktif bir çalışma geliştiren, demokratik istemleri devrim için savaşıma bağlayan bir ajitasyon temelinde, militan eylem örgütü olmak durumundayız. Aksi halde gerileyeceğiz. Eriyip gideceğiz.

Yoldaşlar, size son olarak, bir haftadır okulda ve demokratik

Dev-Yol'cu ve başkaları bunlara bıçakla saldırıyorlar. Bunlar da olayı Dev-Yol'culara iletiyorlar. Olayın iletildiği insanlar "bilmiyoruz" diyerek bunları atlatıyorlar. Bunun üzerine Dev-Sol'cular da okullarda ve yığın örgütlerinde Dev-Yol'cu avına çıkıyorlar. Sonra da kavgalar gürültüler oluyor.

Dev-Yol'un anlattığı ise şöyle: Bir demokratik yığın örgütünde yapılan bir tartışmadan sonra 40 kadar Dev-Sol'cu burayı basıyorlar ve tartışmayı yapan bir adamı arıyorlar. Bulamayınca da 4'ü bu adamın evine gidiyorlar. Adam da kalp hastasıymış. Ölmek için bunları bıçaklamış.

İşte yoldaşlar anlatılanlar bunlar. Bu olaylardan sonra diğer sollar Dev-Sol'a karşı tavrı aldılar. Ancak bu, Dev-Sol'un haksız olduğunu düşündüklerinden değil, ona karşı tavrı almak için fırsat bulduklarından böyle oldu. Bu nedenle onların tavrı alması, haklılık-haksızlık açısından pek bir ölçü olmuyor.

Son yıllarda, sınıfsal uzlaşma çağrılarının bir parçası olarak ikide bir "uygar tartışma"dan söz ediliyor. Bu sınıf mücadelesini ehliştirmeye yönelik bir tuzaktır. Ama buna tepki duyup da, sol hareket içinde de ideolojik mücadelenin yerine şimdiden yine dayak vb. yöntemler geçirilirse, bu hem her açıdan yanlış oluyor, hem de halkın yaka silkmesini getirerek tuzağı kuranların elini güçlendiriyor, onların eline koz veriyor.

Bu gibi olaylar, devrimci hareketin içine düştüğü bunalımın göstergeleridir. Çıkış yolu bulamadıklarından birbirlerine düşüyorlar. Bu olumsuzlukların, ana düşman dururken birbirine girmenin önüne ancak işçi sınıfının yolundan yürüyen komünist gençlerin öğrenci gençlik içinde ağırlık kazanmalarıyla geçilebilecektir.

Tek silah TKP!

Tek yol devrim!

Yoldaşa selamlar..

A.H.Uzun

İşçi sınıfımızın şanlı bir ayaklanması olan

## 15-16 Haziran için küçük bir eylem yaptık

Sizlere yazmayalı uzun zaman oldu. Biliyorum, bizden bol bol mektup, haber bekliyorsunuz. Bundan sonra daha sık yazmaya çalışacağım.

Bu yazımda size, belli nedenlerden dolayı okulda yapmak zorunda kaldığımız, 15-16 Haziran eylemini anlatacağım.

Biz bu eylemi 14 Haziran günü, belirlenen yer ve zamanda, okul dışında yapacaktık. Sekreter yoldaş eylemi örgütlemeyi gönüllü olarak üzerine almış, eylemin baştan sona merkez bina tarafından yönetileceğini iletti. Tüm ön hazırlıkları yaptık. Ama eylem günü geldiğinde sekreter yoldaş tüm görevlerinden istifa ettiğini, eyleme katılmayacağını bir sempatizanımıza söylüyor. Bunu sempatizan bir yoldaşa söylemesi yetmiyormuş gibi, partiden ayrıldığını, partinin eylemin güvenliğini (?) almadığını da

ekliyor ve "bu yüzden kimsenin eyleme katılmaması gerekir" diye aklı sıra kendini haklı gösteriyor.

Tabii bunlar bizim için birşey ifade etmedi. Sekreter gelse de gelmesede, tek kişi de kalsak eylemi yapmaya kararlıydık. Ancak eylem için seçilen yerin polis tarafından kontrolü bizi eylemi ertelemek zorunda bıraktı. Biz de, bir gün sonra, 15 Haziran'da, okul içinde yapmak üzere erteleddik.

Eğer yapabilirsek diğer solların da katıldığı bir forum yapacaktık. Bunu yapamazsak pankartımızı asıp, kısa bir konuşma yapıp, sloganlarımızı atıp dağılacaktık. Forum biçimine dönüştüremedik. Ama diğer solların eylemimize katılımını sağladık. Dev-Genç'li arkadaşlar bizimle eyleme katılıp slogan attılar. Diğer sollar ise alkışlayarak destek verdiler.

Ancak yoldaşlar, bu eylemi biz

15 Haziran'da da yapmadık. Eylemin ertelendiğini üst komiteye ilettiğimizde, oradaki sorumlu yoldaşlar, herşeyin netleşmesi gerektiği gibi çok haklı bir gerekçeyle eylemi biraz daha ertelememizi söylediler. Eylemi ancak 19 Haziran'da yaptık.

Eylem günü yoldaşlarımızda, daha doğrusu hepimizde belli bir korku vardı. Bu korku polis korkusu falan değil, partimize yaraşır bir eylem olup olmayacağı korkusu idi. Bu, eylem başlayınca uçup gitti. Yerini işe sığmayan bir coşkuya bıraktı.

Pankartımızı attık, sloganlarımızı attık. Özellikle "yolumuz işçi sınıfının devrim yoludur" sloganı, bizden olan olmayan tüm arkadaşlarca büyük bir coşkuyla atıldı. Sloganlar sırasındaki coşku, doğrusu görülmeye değerdi. O sırada okul polis işgalindeymiş, polis saldırmış, kimin umurunda.

Bırakın polisi, bir ordu gelse vız gelirdi.

Eylemden sonra pankartlarımız 20 dakika asılı kaldı. Daha sonra polis pankartı indirdi. Pankart da sanki hizmet ettiği davayı anlıyormuşçasına direndi. Pankartı ancak yırtarak indirebildiler.

Yoldaşlar, bu ve başka eylemler bize belli eksiklerimizin olduğunu da gösteriyor. Örneğin bu eylemde yoldaşlarımız gerektiği kadar inisiyatifli çalışmadılar. Herkes birbirine bakıyor, acaba şöyle yapsam birşey olur mu diye, bunun sıkıntısını yaşıyordu. Ben, fazla uç noktalara sivrulmadan inisiyatifli çalışmanın önünü açmak zorundayız. Tüm yoldaşlar için kıstas partinin çıkarı olmalıdır.

Şimdilik bu kadar. Yoldaşa selamlar.

A.H. Uzun, İstanbul



İzmir'de yapılan 15-16 Haziran gecesinden yükselen ses:

# “Yaşasın sosyalizm”

İnsan Hakları Derneği İzmir şubesi 15 Haziran 1990 Cuma akşamı “Haziran şenlikleri” adı altında, 15-16 Haziran’ı anma gecesi düzenledi.

İşçi Sağlığı Derneği, AHSED, BOFŞED gibi derneklerin, Belediye-İş, Selüloz-İş, Yol-İş, Tekgıda-İş (4 nolu şb), Deri-İş, Petrol-İş gibi sendikaların katıldığı yığınsal gecede, İşçi Sağlığı Derneği’nden bir, İnsan Hakları Derneği’nden iki işçi konuşmacı ve sendikalardan birer temsilci konuştular. Ayrıca, Deri-İş sendikası genel yönetim kurulu üyesi Munzur Pekgüleç de Deri-İş adına kısa bir konuşma yaptı.

Gecede yapılan en nitelikli konuşmalar İşçi Sağlığı Derneği’ni temsil eden işçi H.Kaya’nın, Selüloz-İş temsilcisi A.Yıldırım’ın ve Belediye-İş temsilcisi ve İSD yönetim kurulu üyesi K.Beko’nun konuşmasıydı.

H.Kaya konuşmasında, 15-16 Haziran’ın işçi sınıfı hareketinde siyasal bir dönemeç oluşturduğunu, işçi sınıfının kendiliğinden sınıf olmaktan çıkıp kendisi için sınıf olduğunu belirgin bir biçimde gösterdiğini söyledi.

A.Yıldırım, o dönemde olanları anlattıktan sonra, TIP reformizmini ve MDD (milli demokratik devrim) yandaşlarını eleştirdi. Devrimci demokrat hareketin çözüm olmadığını bildirdi. Deri işkolundaki işten çıkarmalardan ve Tire Kutsan işçilerinin tıkanan sözleşmelerinden söz etti. A.Yıldırım’ın konuşması sırasında salon “yaşasın sosyalizm” belgileriyle inledi.

K.Beko ise, 15-16 Haziran direnişi olduktan sonra Türkiye devrimci hareketinin verdiği şehitleri adlarıyla (Deniz, Yusuf, Hüseyin, Sinan, Mahir, Kaypakaya, Erdal Eren) anan bir

konuşma yaptı. Bizim de kalabalık olarak katıldığımız ve “işçiler birleşin, iktidara yerleşin” sloganını attığımız gecede, “Kürdistan faşizme mezar olacak”, “kahrolsun

faşist diktatörlük” “kahrolsun kapitalizm, yaşasın sosyalizm”, “biji azadi Kurdistan”, “Kurdara azadi” sloganları atıldı. Ama en çok atılan sloganlar “işçiler elele sosyalist devrime”, “işçiler elele

genel greve” ve en yoğun olarak da “yaşasın sosyalizm” oldu.

Gece bende “yaşasın sosyalizm” damgası taşıyan bir gece olarak iz bıraktı.

Refik Duran



15-16 Haziran’ı anmak için İzmir’de yapılan gecede İşçi Sağlığı Derneği adına yapılan konuşma:

## İşçiler haksızlığın üz rin yürüdüler

15-16 Haziran’ları, dev 1 Mayıs’ları, DGM direnişlerini yaratan işçi sınıfımız, geleceğimizin en büyük güvencesi olduğunu, ülkenin yazgısını belirleyecek en büyük güç olduğunu defalarca kanıtlamıştır. Onu burjuvazi adına teslim almak isteyenler bu uğursuz işlevlerini başarıya ulaştıramayacaklardır. Bunca deneyim kazanmış olan işçi sınıfımız, soylu mücadelesinin önünü kesmek isteyen böylelerine de kahredici yumruğunu indirecektir.

Değerli işçi arkadaşlarım, değerli dostlar, Sözlere başlamadan önce hepimizi devrimci duygularla selamlarım. 1970 yılının 15-16 Haziran’ında ülkemizde o güne dek görülmemiş, yaşanmamış boyutlarda işçi eylemleri yaşandı. O günlerin koşullarında gerçekleşen bu büyük işçi hareketini, çapı ve derinliği nedeniyle tereddütsüz biçimde, bir başkaldırı hareketi olarak değerlendirebiliriz.

274-275 sayılı yasalarda yapılan değişikliklerle işçi sınıfını baskı altına almak isteyen burjuvaziye, işçiler, kararlı mücadelesiyle, kesin ve sert bir yanıt vermişlerdir. Fabrikalardan boşalan işçiler, haksızlığın üzerine dalga dalga yürüyerek, siyasal ve toplumsal olayları yönlendirmedeki yeteneklerini açık biçimde göstererek, işçi sınıfımızın mücadelecisi geleneğini yaratmışlardır.

Her eylem kendi tarihsel koşulları içinde değerlendirilmelidir. İşçi sınıfımızın mücadelesinin tarihsel gelişimi içindeki en önemli kilometre taşlarından biri olan 15-16 Haziran da böyle bir yaklaşımla ele alınmalıdır. Şimdi geriye dönüp baktığımızda, 1970’li yıllarda, en çarpıcı biçimde görebildiğimiz olguları kısaca şöyle özetleyebiliriz:

Önce sınıfların karşılıklı yer alımlarına pozisyonlarına bakalım. Ülkemizde baştan beri tekelsel biçimde gelişen kapitalizm 1960’larda artık ekonomide tekelin ağırlığının arttığı bir döneme ulaşmıştır. Tabii ki ekonomide artan bu ağırlık siyasal platformda da yansımalarını bulmuştur. Ekonomideki yeni oluşumlar burada da durmayarak, kendi gelişim çizgisi içinde ilerlemiştir. 1970’lere gelindiğinde, ekonomide ve siyasette egemenliği finans-kapitalin ele geçir-

diğini görmekteyiz. Burada dikkat çekici bir nokta da, finans-kapitalin erki ele geçiş süreci içinde ülkede ekonomik ve toplumsal sorunların artmış olmasıdır. 1970’li yıllardan sonra ise bu sorunlar daha da büyüyerek 1980’lere kadar sürecek olan devrimci bir ortamın oluşmasına yol açmıştır.

Bu gelişime koşut olarak, işçi sınıfımızın durumuna baktığımızda onun artık kendiliğinden sınıf olmaktan çıkıp, kendisi için sınıf olduğu gerçeğini net biçimde görebilmekteyiz. Konuya daha bir açıklık getirerek, bu aşamada işçi sınıfımız birbirleriyle bağlantısız yığın olmaktan çıkarak, daha örgütlü hale gelerek, ülke düzeyinde amaçlar taşıyan siyasallaşmış mücadelesiyle toplum düzeyinde çekim merkezi oluşturmuştur. Bu nesnel gerçeklik de onu, demokrasi mücadelesinin de, sosyalizm için verilen kavganın da öncüsü ve sözcüsü konumuna yükseltmiştir.

İşte arkadaşlar, 15-16 Haziran’dan çıkartılacak olan en önemli teorik ve siyasal sonuç budur. Zaten siyasal ve toplumsal sorunlara işçi sınıfı bilimi ışığında yaklaşıldığında başka türlü bir sonuca ulaşmak da mümkün değildir.

Bizler, büyük kahramanlıklar ve özverileri içeren bu şanlı işçi hareketine yüksek değer biçme-

liyiz. Fakat şunun da bilincinde olmalıyız: Artık biz 1990’ları yaşıyoruz. Hak alma yolunda, haklı bir dava uğrunda savaşımında, bundan böyle 1970’lerin düzeyinde de kalamayız. Çünkü işçi sınıfımız 20 yıl boyunca çok daha gelişip büyümüştür. Bu nedenle oluşabilecek herhangi bir işçi hareketi, sınıfın gelişkinliğiyle, büyüklüğüyle orantılı olmalıdır. Zaten pratikte de, işçi sınıfının gücüne uygun düşen eylemlerin örneklerini somut biçimde yaşadık ve gördük, 15-16 Haziran’ları, dev 1 Mayıs’ları, DGM direnişlerini yaratan işçi sınıfımız, geleceğimizin en büyük güvencesi olduğunu, ülkenin yazgısını belirleyecek en büyük güç olduğunu defalarca kanıtlamıştır.

Bununla birlikte uyanıklığımızı da artırmamız gerekiyor. Dün olduğu gibi bugün de, yarın da işçi sınıfını yolundan döndürmek isteyenler çıkacaktır. Onu burjuvazi adına teslim almak isteyenler bulunacaktır. Ama, bunu yapmak isteyenler bu uğursuz işlevlerini başarıya ulaştıramayacaklardır. Bunca deneyim kazanmış olan işçi sınıfımız, soylu mücadelesinin önünü kesmek isteyen böylelerine de kahredici yumruğunu indirecektir.

Arkadaşlar, şimdi sizlere, yöneticisi olduğum İşçi Sağlığı Derneği ile ilgili de çok kısa olarak birseyler söylemek istiyorum.

İSD, işçi sınıfının demokratik yığın örgütlerinden biridir. İşçi sağlığı alanında çok yoğun sorunların varlığı bilinen bir gerçektir. Dernek bu sorunların çözümünü yönünde bütün gücüyle çalışmaktadır. Bu konuda yapılan çalışmalarda elle tutulur sonuçlar elde edilmiş olmasına karşın, çözmekle görevli olduğumuz birikmiş sorunlar karşımızda durmaktadır.

Derneğimizin üstlendiği misyonunu yerine getirebilmesi için çok yönlü desteğe ihtiyacı vardır. Ben derneğin daha çok başarılı olabilmesi için, işçilerin derneğe sahip çıkması gerektiğine inanıyorum. Yalnız işçiler değil, işçi sağlığı bilimine katkı yapmış, katkı yapabilecek işçi yandaşı aydınların da sahip çıkmasını dilemekteyim. Sendikaların idari maddelere gösterdiği önemi, işçi sağlığı sorunlarıyla ilgili maddelere de göstermesi gerektiğine inanıyorum. Her alanda sesini daha gür yükselten işçi sınıfımızın bütün engelleri aşarak, kendi sağlığına da, demokratik hakları da burjuvaziden kopartarak alacağına yürekten inandığımı bir kez daha belirtmek istiyorum.

Yaşasın 15-16 Haziran mücadelesine geleceğimize!

Yaşasın her türden baskıya ve haksızlığa karşı işçi sınıfımızın vermiş olduğu mücadeleye!